Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Tudományos Diákköri Konferencia

ABSZTRAKT KÖTET

2023. november 30.

Miskolci Egyetem

Egészségtudományi Kar

Tudományos Diákköri Konferencia
2023. november 30.

PROGRAM

Megnyitó ünnepség
Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 101. „Miskolc” terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 8.30 óra

Díjátadó ünnepség
Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 101. „Miskolc” terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 17.30 óra
Díjakat átadja: Dr. Kiss-Tóth Emőke dékán
Dr. habil. Lukács Andrea kari TDT- elnök

I. PRIMER PREVENCIÓ ÉS VÉDŐNŐI PREVENCIÓ SZEKCIÓ

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 11. sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 13.00 óra
Szekció elnöke: Dr. habil. Németh Gábor egyetemi docens
Tagok: Dr. Szakos Erzsébet professor emerita
Tóth Gerda IV. évf. egészségügyi gondozás és prevenció alapszakos védőnő hallgató
Titkár: Simon Nóra mesteroktató

1. **Horváth Fanni IV. évf. védőnő hallgató**
   Energiaital fogyasztási szokások egyetemisták körében
   Konzulens: Dojcsákné Kiss-Tóth Éva tudományos segédmunkatárs

2. **Kosik Barbara IV. évf. védőnő hallgató**
   Védőnői szűrések jelentősége általános iskolás tanulók körében
   Konzulens: Perge Anna tanársegéd

3. **Kaskötőné Szabó Evelin IV. évf. védőnő hallgató**
   Fogászati prevenció helyzete Magyarországon, különös tekintettel a várandósságra
   Konzulens: Dr. Faragó Ildikó egyetemi adjunktus

4. **Dr. Szikszai Zsuzsa II. évf. szakvédőnő hallgató**
   Gyermekáldás-hiedelmek, babonák, népszokások védőnői szemmel
   Konzulens: Dr. Gyulai Anikó egyetemi docens

II. INTERDISZCIPLINÁRIS SZEKCIÓ I.

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 203. sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 13.00 óra
Szekció elnöke: Dr. Tompa Tamás főiskolai tanár
Tagok: Dr. Ráskiné Dr. Lakatos Andrea egyetemi docens
Kis Vanda III. éves radiográfus hallgató
Titkár: Sztojev-Angelov Ilona mesteroktató

1. **Éles-Trelyó Irén III. évf. ápoló hallgató**
   Fogyatékos személyek ellátásokhoz való hozzájutásának feltérképezése
   Konzulens: Breznai Annamária mesteroktató

2. **Fodor Milán Norbert IV. évf. radiografus hallgató**
   A corpus callosum vastagságának életkor szerinti meghatározása mediansagittalis MR felvételek alapján
   Konzulens: Dr. Ráskiné Dr. Lakatos Andrea egyetemi docens

3. **Lisztesné Báthori Erika IV. évf. ápoló hallgató**
   Stoma viselő páciensek életminőségének a vizsgálata
   Konzulens: Dr. Mágoriné Orosz Bernadett gyakorlati oktatásvezető

4. **Lukovics Alexandra IV. évf. radiografus hallgató**
   Subcutan ultrahang vizsgálat létjogosultsága az obezitológiai mérésekben
   Konzulens: Palácsik-Makula Zsanett mestertanár

5. **Orosz Melitta IV. évf. radiografus hallgató**
   Obes betegek térdízületi arthrosisának vizsgálata
   Konzulens: Palácsik-Makula Zsanett mestertanár

III. REKREÁCIÓ, REHABILITÁCIÓ SZEKCIÓ I.

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 101 sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 09.00 óra
Szekció elnöke: Dr. Valikovics Attila egyetemi docens
Tagok: Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens
Tőzsér Virág Tímea III. évf. gyógytornász hallgató
Titkár: Kiss-Kondás Dóra mestertanár

1. **Becskereki Friderika II. évf. gyógytornász hallgató**
   Egészségmagatartási szokások gyógytornász hallgatók körében - rendszeres fizikai aktivitás jelentősége a hallgatók mindennapjaiban
   Konzulens: Kató Csaba mesteroktató

2. **Dávid Enikő IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Fizioterápia alkalmazása a gyakorlatban
   Konzulens: Koppányné Szendrák Mária mesteroktató

3. **Héri Ágnes IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Komplex terápiák eredményességének vizsgálata stroke-on átesettek körében
   Konzulens: Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens

4. **Kertész Andrea IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Amputáltak fizioterápiája
   Konzulens: Vámosné Fazekas Anita mesteroktató

5. **Kis Vénusz Alexandra IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Kezünkben a megoldás, avagy kempos gyermekek sportágspecifikus fejlesztése
   Konzulens: Palácsik-Makula Zsanett mestertanár

6. **Mares Márta IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Hanyag tartás az általános iskola felső tagozatában
   Konzulens: Lebenszkyné Szabó Tünde mesteroktató

7. **Nagy Eszter, Tukacs Hajnalka IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Pulzuskontroll jelentősége az idősek fizioterápiájában
   Konzulens: Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens

8. **Szabó Zsófia IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Stroke-on átesett betegek csökkent felső végtag motoros képességének fejlesztése számítástechnikai módszerrel és fizioterápiával
   Konzulens: Guzi Barbara mesteroktató

9. **Szegeczki Nóra III. évf. gyógytornász hallgató**
   Középkorúak fizikai aktivitási szokásai Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében
   Konzulens: Lebenszkyné Szabó Tünde mesteroktató

IV. REKREÁCIÓ, REHABILITÁCIÓ SZEKCIÓ II.

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 101. sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 13.00 óra
Szekció elnöke: Dr. habil. Takács István főiskolai tanár
Tagok: Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens
Vécsei Réka III. évf. gyógytornász hallgató
Titkár: Vámosné Fazekas Anita mesteroktató

1. **Ábendschein Dóra IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Időskorúak izomerő és egyensúly fejlesztése mozgásterápiával
   Konzulens: Koppányné Szendrák Mária mesteroktató

2. **Drótos-Prill Zsófia IV. évf. gyógytornász hallgató**
   A kardiológiai betegségek megelőzése a mozgás és a táplálkozás alapján
   Konzulens: Lebenszkyné Szabó Tünde mesteroktató

3. **Galambos Noémi II. évf. gyógytornász hallgató**
   A Miskolci Egyetem tanulóinak stresszfaktorai és stressz kezelési módszere
   Konzulens: Kató Csaba mesteroktató

4. **Illyés Dávid IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Vállízületi biomechanikai adaptációk sportágsepecifikus megjelenése
   Konzulens: Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens

5. **Kovács Bence Norbert IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Modern mobilizációs technika a kardiológiai rehabilitációban
   Konzulens: Palácsik-Makula Zsanett mestertanár

6. **Molnár Eszter IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Pertrochanter törött betegek postoperatív korai rehabilitációja, egyensúly és járásfejlesztés mozgásterápiával
   Konzulens: Guzi Barbara mesteroktató

7. **Nagy Eszter IV. évf. gyógytornász hallgató**
   Az obesitas komplex fizioterápiája
   Konzulens: Vámosné Fazekas Anita mesteroktató

8. **Nyiscsák Szabina IV. évf. gyógytornász hallgató**
   A tánc, mint aerob mozgásforma hatásosságának vizsgálata az elhízottak körében
   Konzulens: Palácsik-Makula Zsanett mestertanár

V. EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEZÉS ÉS MENEDZSMENT SZEKCIÓ I.

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 5. sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 9.00 óra
Szekció elnöke: Dr. habil. Dózsa Csaba egyetemi docens
Tagok: Dr. Gyulai Anikó egyetemi docens
Terziev Dorottya.III. évf. egészségügyi szervező hallgató
Titkár: Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

1. **Almási Judit IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A modern kor technikai vívmányainak egészségügyi hatásai
   Konzulens: Dr. Mándy Zoltán tanársegéd

2. **Balázs Virág Irén IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A balneoterápia felhasználási lehetőségei a nőgyógyászati betegségek kezelésében
   Konzulens: Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

3. **Budai Kristóf Bence IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Minőségfejlesztés műszaki vállalatok esetén, különösen egészségügyi szempontok alapján
   Konzulens: Dr. Mándy Zoltán tanársegéd

4. **Dely Beatrix IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A kórházi ellátásokat kiváltó ellátási formák vizsgálata, főként a hazai Kardiovascularis ellátásban, összehasonlítva a COVID-19 járvány befolyásoló hatásának következményével
   Konzulens: Dr. habil. Dózsa Csaba egyetemi docens

5. **Kárpáti Alirán IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Motiváció az egyetemi tanulmányokra
   Konzulens: Dr. habil. Lukács Andrea egyetemi docens

6. **Lévai Zsófia IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A hortobágyi lovasturizmus és a Mátai ménes szerepe, jelentősége és tevékenysége a magyar lovasturizmusban
   Konzulens: Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

7. **Sasvári Donát Bene IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Emberi és betegjogok megsértése az egészségügyben - Betegjogok megjelenése az állami és magánkórházakban
   Konzulens: Dr. Mándy Zoltán tanársegéd

8. **Sándor Etelka Gabriella IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Egészségturisztikai fejlesztési lehetőségek Egerben
   Konzulens: Dr. Marien Anita

VI. EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEZÉS ÉS MENEDZSMENT SZEKCIÓ II.

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 5. sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 13.00 óra
Szekció elnöke: Prof. Dr. Barkai László egyetemi tanár
Tagok: Dr. habil Dózsa Csaba egyetemi docens
Juhász Nikoletta III. évf. eü. szervező hallgató
Titkár: Pászk Norbert mestertanár

1. **Debreczeni Edina IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A serdülők viszonyulása a cukorbetegséghez
   Konzulens: Dr. habil. Lukács Andrea egyetemi docens

2. **Dér Dorina IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Munkajog az egészségügyben, különös tekintettel az egészségügyi szolgálati jogviszonyra
   Konzulens: Dr. Mándy Zoltán tanársegéd

3. **Kovács Viktória IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A munkahelyi közeg hatása a mentális egészség kialakulására
   Konzulens: Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

4. **Magyari Eszter Boglárka IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Családok összetételének és magatartásának hatása a turizmusra
   Konzulens: Dr. Rucska Andrea főiskolai tanár

5. **Papp Ágnes Panna IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Az Észak-Alföldi régió lovasturizmusa
   Konzulens: Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

6. **Strázsi Andrea Adrienn IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Otthoni ellátások helyzete Magyarországon, különös tekintettel a szondatáplált betegeknél
   Konzulens: Dr. habil. Dózsa Csaba egyetemi docens

7. **Szabó Nikolett IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   Érvelés az állami-kontra privát egészségügy mellett/ellen
   Konzulens: Dr. Mándy Zoltán tanársegéd

8. **Vanczák Virág IV. évf. egészségügyi szervező hallgató**
   A balneoterápia hazai felhasználási lehetőségei
   Konzulens: Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

VII. KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK SZEKCIÓJA

Helye: Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar, 204. sz. terem
Ideje: 2023. november 30. (csütörtök) 13.00 óra
Szekció elnöke: Prof. Dr. Fodor Bertalan egyetemi tanár
Tagok: Dr. Rucska Andrea főiskolai tanár
Deák Zsanett IV. évf. védőnő hallgató
Titkár: Blaskóné Kozma Dóra mestertanár

1. **Burányi Réka, Tóthfalusi Rebeka 12. oszt. tanulók Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakgimnázium**
   A fiatalok egészségtudatos táplálkozása a 21. században. Mennyit tudsz a táplálkozási zavarok kiváltó okairól és súlyos következményeiről?
   Konzulens: Bóna Tímea egészségügyi szaktanár

2. **Gál Patrícia, Puskás Jázmin Kiara 9. oszt. tanulók Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakgimnázium**
   A kimutatási reakciók egy újszerű technikája
   Konzulens: Molnárné Litványi Krisztina biológia-kémia-pedagógia szakos középiskolai tanár

3. **Horváth Leila 11. oszt. tanuló Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Technikum**
   Bullying a középiskolában
   Konzulens: Juhászné Dr. Szalai Adrienn tudományos főmunkatárs

4. **Kovács Jázmin 11. oszt. tanuló Mikszáth Kálmán Gimnázium**
   Étrend-kiegészítők használata fiatalkorban
   Konzulens: Madjász Julianna biológia tanár

5. **Lánczi Krisztián, Varga Adrienn 11. oszt. tanulók Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Technikum**
   Az elsősegélynyújtás létfontossága a mindennapokban
   Konzulens: Juhászné Dr. Szalai Adrienn tudományos főmunkatárs

6. **Nagy Nelli 11. oszt. tanuló Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakgimnázium**
   Ép testeben, ép lélek. Avagy betegség-e a boldogtalanság?
   Konzulens: Molnárné Litványi Krisztina biológia-kémia-pedagógia szakos középiskolai tanár

7. **Orosz Csenge, Csercsa Emese 12. oszt. tanulók Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakgimnázium**
   A Z-generáció mentális egészsége, avagy mentális körkép egy lesújtó kórképről
   Konzulens: Bóna Tímea egészségügyi szaktanár

8. **Szabó Hanna, Kocsis Dorka Panna 5/13. oszt. tanulók Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakgimnázium**
   ADHD, négy betű, ami mindent megváltoztat
   Konzulens: Bóna Tímea egészségügyi szaktanár

VIII. INTERDISCIPLINARY SECTION II. (in English)

Conference venue: Faculty of Health Sciences, University of Miskolc, auditorium 102.
Data: 30 November 2023. (Thursday) 13.00 o'clock
Chairman: Oliver Racz MD, PhD, Professor Emeritus
Members: Krisztina Majoros PhD, Associate Professor
Agnes Varga 3rd year Physiotherapist student
Secretary: Zsanett Palacsik-Makula, Master teacher

1. **Dominik Bronczyk, Damian Mayerczik, University of Applied Sciences in Tarnow**
   The shape of the feet and the quality of pelvic movement in gait in women of different ages
   Supervisers: Dr Marta Bibro, Katarzyna Wódka

2. **Alan Senderák, Natália Hvizdošová, UPJŠ LF Košice, Slovakia**
   An innovative approach in teaching anatomy using mobile devices and QR codes
   Superviser: MVDr. Natália Hvizdošová, PhD

3. **Agnieszka Burbeło, Gabriela Aniol, Karolina Ryś, Academy of Physical Education Bronisław Czech in Krakow**
   The influence of alcohol on the symmetry of lower limb loading by body weight and balance in healthy young women
   Supervisers: PhD Agnieszka Kreska-Korus, MSc Teresa Gniewek

4. **Natalia Mikurda, Damian Majerczyk, University of Applied Sciences in Tarnow**
   Influence of body weight on the shape of the feet of women over 60
   Supervisers: Katarzyna Wódka, Dr Marta Bibro

5. **Monika Švecová, Katarína Dubayová, UPJŠ LF Košice, Slovakia**
   Diagnostics of endometrial cancer via metabolite analysis and machine learning
   Supervisers: prof. Ing. Mária Mareková, CSc, doc. Ing. Katarína Dubayová, PhD.

6. **Agata Dormus, Karolina Falisz, Karolina Ryś, Academy of Physical Education Bronisław Czech in Krakow**
   Can alcohol impact the symmetry of lower limb loading by body weight in men?
   Supervisers: PhD Agnieszka Kreska-Korus, MSc Teresa Gniewek

HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI

Tudományos Diákköri Konferencia
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar
2023

Horváth Fanni
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens
Dojcsákné Kiss-Tóth Éva
tudományos segédmunkatárs

Energiaital fogyasztási szokások vizsgálata egyetemisták körében

Study of energy drink consumption habits among university students

Bevezetés és célkitűzés:

Az energiaitalok fogyasztása egyre elterjedtebbé válik a fiatalok körében, különösen az egyetemisták között. A társadalmi befolyás hozzájárulhat az energiaitalok elterjedéséhez és elfogadásához a csoportban. Ezért fontos társadalmi szempontból megérteni és felhívni a figyelmet a fogyasztás lehetséges következményeire még az egyetemi tanulmányok kezdete előtt. Kutatásom során fő célom megismerni az egyetemisták energiaitalokkal kapcsolatos tájékozottságát. Szeretném megérteni, hogy mi motiválja az egyetemistákat az energiaitalok fogyasztására, és milyen célok eléréséhez kapcsolódik a fogyasztás. Szeretném feltárni az energiaital fogyasztásuk hátterében álló társadalmi és környezeti tényezők szerepét.

Anyag és módszerek:

Az általam választott vizsgálati módszer a Google Forms kérdőíves adatfelvétel volt, amit a hallgatók az interneten kitölthettek. A célcsoport a magyar egyetemeken tanuló hallgatók. A mintavételben a részvétel önkéntes és anonim módon történt. Az online kérdőív 2023. április 14. és 2023. május 31. között volt elérhető. 594 db visszajelzés érkezett be, melyből 583 hallgató válaszait vettem figyelembe a kiértékelés során. Három korcsoportot vizsgáltam (18-20; 21-23; 24+ év). Eredményeim kiértékeléséhez Microsoft Excel és GraphPad statitsztikai szoftvert alkalmaztam.

Eredmények:

A energiaital fogyasztással kapcsolatos ismereteiket vizsgálva megállapítható, hogy az ital káros hatásaival tisztában vannak, információikat az internetről és a családtól szerzik. Ismereteik alapján a fogyasztással kapcsolatos problémák szív-érrendszeri tünetek és idegrendszeri hatások lehetnek. A fogyasztásban a kíváncsiság, valamint a fáradtságérzet leküzdése a motiváló. Szorgalmi időszakban a tanulás és a bulik alkalmával fogyasztanak többször. A kitöltők 90%-a fogyasztott már energiaitalt. Az első kipróbálás a fiatalabbaknál korábban, baráti társaság körében történt. A 24 évesek körében alkalmi fogyasztást, a fiatalabb korcsoportoknál rendszeres fogyasztást tapasztaltam. A bevallott napi elfogyasztott mennyiség 1-2 doboz. Az energiaital mellé leggyakrabban alkoholt, kávét és teát fogyasztanak. Energiaital elhagyását követően a válaszadók 5-8%-a érzett megvonási tünetet, amely a fáradtság, fejfájás, sóvárgás és ingerlékenység volt. A leggyakrabban tapasztalt mellékhatás a szapora pulzus, a heves szívdobogás, a kézremegés és az álmatlanság volt. A korcsoportokban az orvosi ellátáshoz fordulók aránya 2,6-4% közötti. Az idősebbeket inkább tartotta vissza rosszullétük a további fogyasztástól, mint a fiatalabbakat. Kevés az önmagát függőnek valló fogyasztó.

Következtetés:

Minden vizsgált korcsoport ismeri a fogyasztással kapcsolatos lehetséges egészségügyi következményeket. A motivációk között első a kíváncsiság, a fiataloknál a társasági interakciók, az idősebbeknél a fáradtságérzet elmulasztása. A fiatalabb korcsoport az, aki rendszeresebben, napi szinten fogyaszt, saját bevallás szerint 1-2 dobozzal. Szintén a fiatalabb korosztály, aki alkohollal keveri az italt. Összességében a fogyasztók kis része tapasztalta meg a várható mellékhatásokat, és csak töredékük fordult orvosi ellátáshoz. Minden korcsoportban kevés a magát függőnek tartó fogyasztó, de nagy részük igyekszik elhagyni a fogyasztást.

Kosik Barbara
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Perge Anna
egyetemi tanársegéd

Védőnői szűrések jelentősége általános iskolás tanulók körében

Bevezetés és célkitűzés:
A védőnői ellátás során különös figyelmet igényelnek a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű térségben élő gondozottak, ellátottak, mind a területi-, mind az iskola védőnői feladatok vonatkozásában. Az iskola-egészségügyi ellátás szerves része a tanulók kétévenkénti védőnői vizsgálata. A kutatás célja iskola-egészségügyi védőnői szűrővizsgálatok végzése hátrányos helyzetű térségben található általános iskolák diákjainak körében.

Módszerek:
A kutatás a Miskolci Egyetem Egészségtudományi Karának segítségével valósult meg, a Tématerületi Kiválósági Program keretében. A munkacsoport a szűréseket Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye hátrányos helyzetű térségében kijelölt általános iskolák 2., 4., 6. és 8. osztályos diákjainak körében végezte el, 2023 szeptember-október hónapban. Az adatokat a kötelező védőnői szűrővizsgálatokból (testtömeg és testmagasság mérése, mellkörfogat mérés, érzékszervek működésének vizsgálata – látás, hallás, színlátás-, mozgásszervek vizsgálata – különös tekintettel a gerinc-rendellenességre, lúdtalpra-, vérnyomásmérés), valamint a szűréseket kiegészítő kérdőíves felmérésből nyertük. A kutatásba bevont tanulók szülői beleegyező nyilatkozattal rendelkeztek.

Eredmények:
A kutatás jelenleg is zajlik, így eredményeink pilot jelleggel kerülnek közlésre. Az adatfelvételben 61 fő tanuló vett részt, a nemek tekintetében közel azonos arányban (33 fiú és 28 lány). A feldolgozott adatok alapján kiemelt jelentőségűek az érzékszervi- és mozgásszervi vizsgálatok eredményei: jelentős számban került kiszűrésre a visus vizsgálat során eltérés (41 %, azaz 25 tanuló szemészeti kivizsgálása javasolt, 7 főnek szemüveggel korrigált a látása, egy fiú esetében színtévesztés valószínű és 7 főnek audiológiai vizsgálat javasolt). A mozgásszervek vizsgálata során 44 gyermeknél találtunk eltérést, többnyire pes planus és scoliosis gyanúval.
A kérdőíves adatok alapján a megkérdezett tanulók táplálkozásában hangsúlyosak a tésztafélék, gyakori a nassolás és a szénsavas üdítők fogyasztása, megjelennek a gyorséttermi ételek és energiaitalok fogyasztása. A táplálkozási szokások értékelését a testi fejlettség tükrében célszerű végezni, ami feldolgozás alatt áll a kutatásban.

Következtetés:
Eddigi eredményeink alapján elmondható, hogy az iskola-egészségügyi védőnői szűrővizsgálatoknak kiemelt jelentősége van a tanulók egészségi állapotában történő eltérések korai felismerésében. Így például az érzékszervi eltérések esetében is, hiszen ezen tanulóknál a mindennapi életben esetlegesen megjelenő hátrányok mellett a tanulásban való nehézségek is megjelenhetnek (Látja-e a táblát?).
Az egészséges életmód egyik alappillére az egészséges táplálkozás, amelyhez a szükséges ismeretek átadása a védőnő kompetenciakészletének része. Az eredmények tükrében a kiválasztott térség fiatal generációjának egészségfejlesztésére irányuló javaslatok megfogalmazhatók.

Kaskötőné Szabó Evelin
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Faragó Ildikó
egyetemi adjunktus

Fogászati prevenció helyzete Magyarországon különös tekintettel a várandósságra

The situation of dental prevention in Hungary with special regard to pregnancy

Bevezetés és célkitűzés: Egyetemi tanulmányaim alatt a preventív fogászati ismereteim bővülésével rálátásom nyílt a közvetlen közelemben élők nem megfelelő dentális edukáltságára. Figyelembe véve a rossz magyarországi szájegészségi mutatókat (Hajdú, Kertesi, 2021) elindított abba az irányba, hogy kutatást végezzek szélesebb körben. A szájüregben előforduló leggyakoribb megbetegedések (kariesz, parodontitisz) nagyobb részt magatartásfüggő elváltozások, ezért a megelőzésükben az egészségnevelésnek, helyes egészségmagatartás kialakításának, a megfelelő dentális edukációnak kiemelt fontossága van, amelyben a védőnői szolgálatnak jelentős lehet a szerepvállalása.
Célkitűzés: Védőnő hallgatóként a kismamák dentális edukáltságának mértékét szerettem volna górcső alá venni, és ezzel párhuzamosan a fogászati szakemberek prevenciós munkájáról is információt kapni. Mennyire vesznek részt a fogorvosok és a védőnők a várandósság előtti/alatti szájüregi betegségek megelőzésében és jut-e szerep a védőnőknek a dentális edukációban.

Módszerek: Vizsgálataimat 2023.03.01-től 2023.08.01-ig végeztem két zárt kérdéseket tartalmazó kérdőív segítségével online felületeken: várandós kismamáknak és édesanyáknak (123db válasz), illetve fogorvosoknak szóló (115db válasz) kérdéssorral. A kapott adatok statisztikai elemzése leíró analitikus módszerekkel, korreláció analízissel történt excel tábla segítségével.

Eredmények: A várandós kismamáknak és édesanyáknak szóló kérdőív kitöltőinek 52%-a a kitöltés pillanatában várandós volt (átlagéletkor:33,07±8,56). A kitöltők 53,65%-a főiskolát/egyetemet végzett, de a magasabb iskolai végzettség nem járt együtt gyakoribb fogorvoshoz járási szokásokkal (r=-0,1048). A válaszadók 40,49%-a ismerte a barázdazárást, mint prevenciós eljárást, 10,74% az, akinek gyermekénél sosem alkalmazták, bár ismerte a lehetőséget; 48,76% egyáltalán nem tudott erről. A válaszadók fele, várandósság előtt csak panasz esetén kereste fel a fogorvost, vagy csak a kötelező szűrővizsgálaton jelentek meg (48,79%). A várandósság ideje alatt a kitöltők 37,39%-a nem vett részt fogorvosi vizsgálaton. Arra a kérdésre, hogy a gyermekeknek melyik foga bújik ki először, a kitöltők 23,9%-a tudta a helyes választ. Az anyukák 90,2%-a számára a szájüregi rákszűrés ismeretlen volt.
A fogorvos kitöltők nemek szerinti aránya 98/17 (nő/férfi), átlag életkoruk 43,71±13,12. Az általuk három leggyakrabban végzett fogászati beavatkozás a fogtömés, fogkőeltávolítás és a fogpótlások, prevenciós kezeléseket 17% - ban végeznek. A fogorvosok, saját bevallásuk szerint végeznek új beteg felvételénél szájüregi rákszűrést (89,5%). A fogorvosok 75,7%-a szívesen működne együtt a védőnővel a dentális edukációban, de 18,3%-a nem.

Következtetés: A kutatásaim alapján szükség lenne a védőnői-dentálhigiénikusi hálózat kiépítésére, a védőnők ilyen irányú szakmai ismereteinek bővítésével a magas szintű szakmai együttműködésre, amelyet a fogászati szakma is elismer.

Dr. Szikszai Zsuzsa
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Gyulai Anikó
egyetemi docens

Gyermekáldás – Hiedelmek, babonák, népszokások védőnői szemmel
Childbirth – Beliefs, superstitions and folkways through the eyes of a health visitor

Bevezetés és célkitűzés:
A babonák és hiedelmek a magyar nép életét mélyen átszövik. A Stefánia Szövetség megalakulásakor az akkori védőnőknek fel kellett venniük a harcot az egészségre ártalmas babonák ellen, amelyek az élet minden területére kiterjedtek. A védőnők akkor is és most is hatásosan veszik fel a harcot ezek ellen az ártalmas hiedelmek ellen, ügyelve arra, hogy a kultúrák közötti különbségek ezen a területen is elsimulnak. Napjainkban is lényeges és fontos, hogy az esetleges hiedelmeket a védőnők ismerjék, hiszen azok jobb feltérképezése segíti a kolléganőket abban, hogy a kulturális különbségeket jobban megértsék, és az interkulturális gondozást elősegítsék. A tudományos diákköri munkámban a védőnők körében jelenleg tapasztalt, élő hiedelem világot mutatom be. A célom az, hogy az egészségre ártalmas babonákat bemutassam, valamint feltérképezem azt, mennyire változott a hiedelemvilág azóta, amióta 1999-ben elkezdtem ezirányú gyűjtéseket. Hosszútávú célom az, hogy a védőnők itt segítségével összegyűjtsem az országban fellelhető, gyermekáldással kapcsolatos élő népszokásokat.

Módszerek:
A vizsgálat célcsoportjai a védőnők voltak, és mivel földrajzilag távol tartózkodnak egymástól, így a kérdőíves felmérést választottam, bár néprajzi anyaggyűjtés szempontjából a személyes interjú a preferált, ez jelen helyzetben megoldhatatlan lett volna.

Eredmények:
241 védőnő töltötte ki a kérdőívet, így az ő véleményükre támaszkodva elmondható, hogy az eredeti népszokások átalakulóban vannak, egyesek kivesztek, mások kialakultak, alkalmazkodva a modern kor vívmányaihoz. Ennek megfelelően a hiedelmek manapság elsősorban az interneten áramló információk téves feldolgozásából fakadnak. Az ide költöző népcsoportok nincsenek hatással a már eredetileg itt élő népcsoport hiedelem világára, mivel az eredeti népességtől elzártan, kolóniákban élnek, ahova nem sok belátása van az itt élő őslakosoknak. Az összezártság, amellyel a Covid-19 járt, a védőnők véleménye szerint nem befolyásolta a hiedelemvilág megmaradását, ugyanakkor a védőnők többsége úgy véli, hogy amennyiben több generáció él együtt egy családban, egy fedél alatt, abban a családban a hiedelmek, babonák jobban fennmaradnak, mint azoknál a családoknál, ahol a fiatalok külön élnek az idősebb korosztálytól.

Következtetés:
Fontos, hogy a védőnők ismerjék azon a területen élő hagyományokat, hiedelmeket, ahol dolgoznak, mert vannak bizonyos részei a babonás elgondolásnak, amelyek még ma is virágoznak, ezek ismerete elengedhetetlen az interkulturális védőnői gondozás során.

Éles-Trelyó Irén
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Breznai Annamária mesteroktató

Fogyatékos személyek ellátásokhoz való hozzájutásának feltérképezése
Exploring access to services for people with disabilities

Bevezetés és célkitűzés:
Ma Magyarországon társadalmi vonatkozásban kevés az egymás iránti tolerancia és csökkent az elfogadás mértéke az emberek között. A települések szintjén már könnyebben veszik, családi szintéren pedig legmagasabb a türelem az adott témában. A fogyatékkal élő személyek esetén az intolerancia és érzéketlenség fokozottabban, nyilvánvalóbban, erőteljesebb mértékben jelentkezik. Ugyanakkor az is fontos, hogy az őket segítő családi és intézményi háttér mellett a civil emberek is ismerjék az élethelyzetüket, feléjük megfelelő érzékenységgel legyenek.
A kutatásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a fogyatékos személyek milyen nehézségekkel néznek szembe az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás esetén és hogy milyenek a látják az életüket.

Módszerek:
Az adatgyűjtéshez survey módszert alkalmaztam. Vizsgálati személyeim felnőtt fogyatékossággal élők voltak. Az eredményeket leíró statisztikai módszerrel ismertetem.

Eredmények:
Az általam vizsgált mintában a fogyatékossági fajták nemek szerinti megoszlását tekintve a legnagyobb az arányban a mozgási -és látási fogyatékosok vannak. Őket követik a halmozottan sérült emberek. A kérdőívet kitöltők közül leginkább a családtagoktól, ismerősöktől, egészségügyi -és szociális intézmények szakdolgozóitól, illetve az internetről tájékozódnak. A vizsgált személyek 76%-a nem részesül sem pénzbeli, sem természetbeni szociális ellátásban. Ez valószínűleg azért van, mert a család támogató, segítőkész, vagy nem jogosult rá helyzete, jogszabályi feltételek hiánya miatt.
A rendelkezésre álló pénzbeli -és természetbeni ellátásokkal csak negyede elégedett. A fogyatékos személyek közel fele közepesen elégedett a jelenlegi életével. Az elégedetlenek száma 15% körül van. Az elégedettség vizsgálata pedig ambivalenciát mutat, hisz a szűrés szerint a vizsgált személyek több mint fele elégedetlen a bevételeivel, miközben több mint fele elégedett az életével.

Következtetés:
Következtetésként az vonható le a jelenlegi felmérésből, hogy a tájékoztatási forma viszonylag ideális. Az ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutás megítélése nehéz, hisz a vizsgált személyek nagy része nem veszi igénybe azokat. Az elégedettség vizsgálata pedig ambivalenciát mutat, hisz a szűrés szerint a vizsgált személyek több mint fele elégedetlen a bevételeivel, miközben több mint fele elégedett az életével.

Fodor Milán Norbert
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Ráskiné Dr. Lakatos Andrea
egyetemi docens

A corpus callosum vastagságának életkor és nem szerinti meghatározása mediansagittalis MR felvételek alapján

Determination of age and gender related differences of corpus callosum thickness on mediansagittal MR images

Bevezetés és célkitűzés:
A corpus callosumon keresztül haladó több, mint 200 millió fehérállományi rost teremti meg a két agyfélteke közötti legjelentősebb összekötettést. A kutatásom célja, hogy MR képalkotás segítségével megállapítsam van-e életkor-, illetve nem szerinti eltérés a corpus callosum morfológiájában.

Módszerek:
Retrospektív kutatásom vizsgálati populációjába olyan betegek kerültek beválasztásra, akiknél 2022. január 1- december 31. között a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Képalkotó Diagnosztikai Centrumában fejfájás beutaló diagnózis (BNO-kódok) alapján 3 Tesla térerejű MR berendezéssel (Siemens Magnetom Verio) koponya MR-vizsgálat történt negatív eredménnyel. Minden beválasztott betegnél a corpus callosum anatómiai régióit is figyelembe véve végeztünk morfometriai méréseket a sagittalis síkú T2-súlyozott MR felvéteken (Jivex).

Eredmények:
A vizsgált év alatt összesen 254 koponya MR vizsgálat történt fejfájás beutaló diagnózis alapján. A kórházi informatikai rendszerben (Medworks) rögzített MR leleteket áttekintve a 254 betegből a továbbiakban 122 olyan beteg került beválasztásra, akiknél a radiológiai vélemény szerint nem igazolódott kóros intracranialis eltérés. A kutatásban szereplő betegek 75%-a (79 beteg) nő, 25%-a (44 beteg) férfi. A vizsgált betegek átlagéletkora 38 év (min.: 7 év; max.: 78év). A beválasztott betegeknél a corpus callosum morfometriai mérések kivitelezése és azok kiértékelése folyamatban van.

Következtetések:
Feltételezésem szerint a férfiaknál a corpus callosum egyes részei nagyobb átmérővel rendelkeznek a nőkhöz képest. További feltételezésem, hogy az 50 év feletti személyek esetében a corpus callosum egyes részei kisebb átmérővel rendelkeznek, mint az 50 évnél fiatalabb személyeknél. Hipotézisem szerint a corpus callosum morfometriai méréseiben nemek és életkor tekintetében különbség figyelhető meg.
teljesen negatív koponya MR lelettel rendelkező betegek (n=122) kerültek a vizsgálati csoportba. Kutatásom további lépéseként a JiveX DICOM viewer használatával áttekintettem a 122 beválasztott beteg képi dokumentációját, majd irodalmi adatokra alapozva[1,2] a sagittalis T2-súlyozott MR felvételeken megterveztem a corpus callosum egyes anatómiai részeinek méréseit. Minden egyes betegnél az alábbi anatómiai régiók szerint felosztottam a corpus callosumot, és az alábbi méréseket végeztem: genu vastagság, corpus vastagság (4 mérés), splenium vastagság, corpus callosum teljes hossz. Az adatokat excel táblázatban rendszereztem.

Lisztesné Báthori Erika
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Mágoriné Orosz Bernadett

Sztómaviselő páciensek életminőségének vizsgálata
Examination of the quality of life of patients wearing a stoma

Bevezetés és célkitűzés: Napjainkban egyre több műtéti megoldás létezik a betegségek kezelésére. A műtét technikai része, viszont a betegek számára sokszor, csak rész megoldást jelent. A műtét utáni élet „élhetősége" a hétköznapokban fog megmutatkozni. Időnként nehéz elfogadni a tényt, hogy az operáció után az egyensúlyt és a boldogságot az teremti meg, ha elfogadjuk önmagunkat A sztóma hasfalra történő kihelyezése, változásokkal járó megbirkózás, és számos kihívást jelenthet a mindennapi életben. Eleinte aggódni fog az összes gyakorlati tennivaló miatt, amit el kell sajátítania önmagának vagy a segítőjének, és ehhez meg kell találni a megfelelő eszközt és ki kell tapasztalni, hogyan tudja az előtte álló napokat újra élhetővé tenni úgy, hogy tudnia kell, nincs egyedül.

Módszerek: Kutatásom online kitöltött adatfelvétel formájában történt, kivétel egy esetben, ahol annyira megragadott egy páciens útja a műtét kezdetétől, a sztóma elfogadásáig, hogy szeretném ezt dolgozatomban is ismertetni. Az online kitöltés lehetőségét azért választottam, mert egy területen viszonylag kevés sztómaviselő él, viszont ország szerte sok páciens van, illetve a korosztály szerinti megoszlás is többrétű lehet. A kérdőívemben a kitöltők beleegyeztek a felmérésben való részvételbe és hozzájárultak a válaszaik felhasználásához a kutatásban.

Eredmény: A kutatási kérdőívem eredménye, hogy a sztómával élő páciensek nagy része nő és jórészt az 51-től 80 éves korosztálynál gyakoribb probléma. 116 fő esetében értékeltem ki aválaszokat, melyben fő oknak a műtét elvégzéséhez a daganat megjelenése volt az indok. Pozitívan értékelhető, hogy a műtét utáni napokban a páciensek nagy százaléka kapott segítséget, hogy hogyan tudja elsajátítani az ápolási feladatokat és a sztómaterápiás eszközök használatát, ill. kiegészítő termékek lehetőségeit. Hálás feladat volt értékelni azt a kérdést, hogy: Hogyan viszonyultak a pácienshez a család, a barátok és a munkahely a műtét után. A család esetében 90% fölötti, a barátok és a munkahely esetében pedig 70% fölötti volt az elfogadás és a támogatás az egyén irányába. Az utolsó kérdésemnél, hogy a sztóma hasfalra való kihelyezése mennyire változtatta meg az életüket, jórészt mindenki igennel válaszolt.

Következtetés: A sztómával való élet nem egyszerű. Viszont, ha megfelelően tudja ápolni a páciens, megfelelő a termék, amivel el tudja látni magát és az emberek is támogatással vannakirányába, sokkal jobban vissza tud illeszkedni a társadalomba és hasznosnak érzi magát. A betegségekre többféle műtéti megoldás létezik. A bélbetegségek műtéti megoldásai között ott van a sztóma, mely lehetőséget teremt még sok esetben a probléma után még arra, hogy az életünket, a mindennapokban élni tudjuk.

Lukovics Alexandra
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulensek:
Palácsik-Makula Zsanett mesteroktató
Dr. Buda Klára radiológus

Subcutan ultrahang létjogosultsága az obezitológiai mérésekben

The validity of subcutaneous ultrasound examination in obesitology measurements

Bevezetés és célkitűzés: Az elhízás egy modernkori, világméretű probléma, mely számos egészségügyi kockázatot vonhat maga után, és megnöveli bizonyos krónikus betegségeknek az előfordulási valószínűségét, mint például diabetes mellitus, cardiovascularis betegségek, daganatok, májbetegségek és dementia. Fontos ezeknek a betegeknek a kiszűrése, kezelése, állapotuk nyomonkövetése. Ebben egyik lehetőség a testzsír mennyiségének vizsgálata, mivel szoros összefüggést mutat a kockázatok kialakulásával. Szeretném bemutatni ennek a vizsgálati lehetőségeit, leginkább a kaliper és az ultrahang tekintetében, illetve ezek előnyeit és hátrányait ismertetni.

Módszerek: A kutatásom részben dokumentum- és tartalomelemzéssel készült, annak érdekében, hogy megismerjem és bemutathassam a subcutan és visceralis zsír mennyiségének vizsgálati módszereit. Emellett szeretném bemutatni az elhízást kísérő metabolikus disfunctioban szerepet játszó szervek, szervrendszerek betegségeinek képalkotását. A kutatásom másik része a kaliperes és az ultrahangos vizsgálat összehasonlítására fókuszál, melyhez a miskolci Szent Ferenc Tagkórházban végeztem kutatást. Gyakorlati kutatásomban a kórház kardiológiai rehabilitációs osztályán működő 3 hetes fogyókúrás programban 2023. február és 2023. július között részt vett betegeken végeztem ultrahangos vizsgálatokat a subcutan zsír mennyiségének tekintetében, amelyet később összehasonlítottam a hivatalos kaliperes mérési adatokkal. A kutatásban összesen 13 férfi és 25 nő vett részt önkéntes alapon, a betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat aláírásával.

Eredmények: A kórházban végzett ultrahangos vizsgálatok befejeztével korreláció elemzést végeztem a kaliperrel és ultrahanggal mért eredmények között. A subcutan zsírvastagság mérés tekintetében a két módszer eredményei, csak kis mértékben térnek el egymástól, erősen korrelálnak egymással mind a nők, mind a férfiak tekintetében. (Nők: 0,89-0,98; Férfiak: 0,79-0,99) Az ultrahangos vizsgálatok közben észleltem, hogy nagyon könnyen összenyomható a subcutan zsír, illetve nem mindig volt elég a lineáris ultrahangos fejjel vizsgálni ott, ahol nagyon vastag a zsírréteg, ezáltal néha nehezen lehetett vizsgálni. A subcutan zsír vastagsága és a BMI, valamint a testzsírszázalék között szintén korrelációelemzést végeztem, melyek között csak gyenge, vagy mérsékelten erős összefüggés volt kimutatható. (Sub. zsír-BMI: 0,48-0,83; Sub. zsír-testzsírszázalék: 0,05-0,6)

Következtetés: Az ultrahangos vizsgálati módszer ugyancsak jó a subcutan zsír vastagságának kimutatásában. Azonban mivel ez egy költségesebb eljárás, és megfelelően kell tudni értelmezni a vizsgált képet, a gyakorlatban az olcsóbb és egyszerűbb kaliper egy megfelelő választás a zsírmérésre. Ennek ellenére a fogyókúrás programot alaposan megfigyelve véleményem szerint, egy komplex ultrahangos vizsgálat (melyben akár a subcutan zsír vastagság mérés is beletartozhat), illetve vérvétel végzése a programban részt vevő betegeken meggondolandó lehet. Véleményem szerint a hasi szervek, leginkább a máj vizsgálatára szükség lenne szűrési jelleggel, ugyanis például az elhízás okozta zsírmáj később átalakulhat májdaganattá. Fontos, hogy a betegek tisztában legyenek egészségi állapotukkal. Nem csak esztétikailag szükséges az elhízott emberek életmódváltása, hanem saját egészségük érdekében is lényeges odafigyelni magukra, és nyomon követni helyzetüket

Orosz Melitta
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulensek:
Dr. Lakatos Andrea egyetemi docens
Palácsik-Makula Zsanett mestertanár

Obes betegek térdízületi arthrózisának vizsgálata képalkotó módszerekkel

Examination of knee osteoarthritis in patients using imaging techniques

Bevezetés és célkitűzés: Az elhízás gyakoriságának növekedése a modern korban világméretű probléma, mely nem csak esztétikai szempontból okoz gondokat, de jelentős mozgásszervi károsodásokhoz is vezet. Célom, hogy megvizsgáljam van-e összefüggés a túlsúly és a térdarthrózis kialakulása és súlyossági stádiumai között. Célom, hogy felmérjem, hogy egyes betegeknél milyen mértékben alakult ki az arthrosis, elemezzem a képalkotó vizsgálattal készült képeiket. Továbbá szeretném megtudni, hogy milyen összefüggésben áll a BMI index és a vérben lévő húgysav mennyiségével. Valamint vizsgálnám, hogy milyen társbetegségek, milyen gyakorisággal fordulnak elő.

Módszerek: Kutatásom retrospektív kutatás, dokumentum elemzés. Az elemzésembe olyan betegek kerültek be, akik 2019 február - 2022 decemberi időszak között a B-A-Z Vármegyei Kórház És Egyetemi Oktató Kórház, Szent Ferenc Tagkórház testsúlycsökkentő programjában vettek részt és térdarthrózis diagnózissal vagy protézissel rendelkeznek. Összesen 58 beteg adatait és röntgen felvételét kerestem ki és dolgoztam fel. Beválogatás követelménye az obesitas diagnózisa mellett a térdarthrózis diagnózisa is, illetve, hogy ezek betegek a testsúlycsökkentő program előtt vagy után 6 hónappal készült röntgenfelvétellel rendelkezzenek. Akiknek térdprotézis került beültetésre, az ő esetükben csak az első testsúlycsökkentő programot vettem figyelembe. Külön elemeztem a programba többször visszatérő betegeket, akiknek több térdröntgenjük volt, vagy akiknek térdprotézise van. A visszatérő betegek korábbi testsúlycsökkentő program adatait is elemeztem és összevetettem a program előtt vagy után 6 hónappal készült röntgenfelvétellel, ha rendelkeztek vele. A BMI indexet és a vérben lévő húgysav mennyiségét vetem össze az általam adott térdarthrózis súlyosságát mutató pontszámmal, amit a Kellgren-Lawrence pontozási módszer szerint adtam. A BMI indexet összevetem a vérben lévő húgysav mennyiségével. Az egyes betegek társbetegségeit külön elemezem, hogy mik és milyen gyakorisággal fordulnak elő.

Eredmények: Az adatok összegyűjtése és a képek kielemzése után korreláció elemzést végeztem - azoknál a betegeknél, akiknek volt röntgen felvételük - BMI index és a Kellgren-Lawrence pontszámok között, illetve a vérben lévő húgysav mennyisége és a pontszámok között. A BMI index és az általam adott pontszámok között mérsékelten erős összefüggés mutatkozott (0,65). Úgy is elvégeztem a korrelációanalízist, hogy a mintába bevettem a protézissel rendelkezőket, és nekik 11-es pontszámot rendeltem, de sajnos torzította az eredményt. A BMI index és a vérben lévő húgysav mennyisége között is korrelációanalízist végeztem, de ott csak gyenge kapcsolat volt kimutatható (0,24).

Következtetés: A BMI érték növekedése nagyban hozzájárul a térdarthrózis kialakulásához, de más fontos tényezők is közrejátszanak a kialakulásában. Fontos az egészséges testsúly megtartása, mert ezáltal elkerülhetővé válnak az ízületi bántalmak, és elkerülhetőek az egyéb társbetegségek is, mint például a hypertonia vagy a cukorbetegség. Továbbá fontosnak tartom, hogy a magas BMI-vel rendelkező emberek törekedjenek arra, hogy minél előbb leadják a súlyfelesleget.

Becskereki Friderika
Miskolci Egyetem
Egészségügy Kar

Konzulens:
Kató Csaba mesteroktató

Egészségmagatartási szokások gyógytornász hallgatók körében
A rendszeres fizikai aktivitás jelentőségének vizsgálata a hallgatók mindennapjaiban
Health behavior habits among physiotherapy students - Examining the significance of regular physical activity in students' daily lives

Bevezetés és célkitűzés:
A kutatásunk célja felmérni a sportos attitűd, rendszeres fizikai aktivitás iránti elkötelezettség mértékét a Miskolci Egyetem gyógytornász hallgatói esetében. Amennyiben a rendszeres testmozgás fenntartását akadályozottnak és nehezen kivitelezhetőnek érzik, vizsgáljuk, hogy ezen tényezőket miért gondolhatják nehezítettnek.

Módszerek:
A vizsgálathoz kvalitatív kutatási módszert, írásbeli kikérdezést alkalmaztam, melyhez a Google Űrlapok felületen készítettem el egy anonim jellegű, zárt kérdésekből álló kérdőívet. Alkalmaztam továbbá numerikus értékelési skálákat, feleletválasztós, jelölőnégyzetes és félig zárt kategóriás kérdéseket. A kérdőívben évfolyamra lebontott és egyéni válaszadásokat is felmérek a problémák hatékonyabb szűrése érdekében. Külön megszólítom azokat a kutatásban résztvevő hallgatókat, akik alkalomszerűen, vagy egyáltalán nem sportolnak rendszeresen és további kérdéseket tettem fel nekik.

Eredmények:
A résztvevők rendszeres sportoláshoz való hozzáállása nagymértékben megoszlik, magas arányban vallottak olyat, hogy sajnos még nem is találták meg azt a sportágat, testmozgást, melyet szívesen végeznének a mindennapjaikban, akár rekreációs jelleggel. Jellemzőbb, hogy a rendszeres sportolást rövidebb ideig fenn tudják tartani, de ez a rendszeresség idővel sajnos megszakad, vannak résztvevők, akik körülbelül 2 hétig, de néhányuk bevallása szerint akár 3-4 hónapig is fenn tudják tartani azt az ideiglenes rendszerességet. Szintén megoszlik a válaszadók körében az, hogy frusztrálónak érzik-e, ha mások előtt kell mozogniuk, sportolniuk.

Következtetések:
Az inaktív és rendszeresen sportoló hallgatók aránya megoszló, a sportolás rendszerességének kialakítását nagyban befolyásolja a külső/belső motiváció meglétének hiánya, a korábbi sporton belüli negatív, kellemetlen tapasztalat, amellett továbbá a frusztráció megléte, ha mások előtt kell sportolniuk. Valószínűsíthető, hogy az alkalomszerűen sportoló hallgatók körében a rendszeresség megszakad, mielőtt rutinná válhatna mindennapjaikban az edzések beiktatása. A kapott válaszok alapján úgy gondolom, egy olyan programmal elérhető lehet a sporthoz való hozzáállásuk javulása, a sportot a mindennapjaikban egy rutinná alakításuk, ha - akár órai kereteken belül – egy viszonylag hosszabb intervallumig (pl. 8-10 hétig) a hallgatóknak figyelemmel követhető lenne a saját fizikális állapotuk, fittségi szintjük változása egy meghatározott torna/edzés/adott sportág rendszeres végzése alatt. A folyamatos nyomon követés és naplózás segíthet rutinná alakítani a sportolást.

Dávid Enikő
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Koppányné Szendrák Mária
mesteroktató

Gerinctorna és a Kinesio Tape alkalmazásának eredményei ülő munkát végzők körében
Results of spinal exercises and application of Kinesio Tape among people with sedentary jobs

Bevezetés és célkitűzés:
A hosszan tartó ülés befolyásolja a gerinc mobilitását. A tartós ülőhelyzet következtében test szerte izom disbalance alakul ki, a túlterhelt struktúrák feszessé és merevvé válnak, amely fájdalom forrása lehet. Kutatásom célja, hogy felmérjem az ülő munkát végző, könyvtárban dolgozó személyek testtartását és megvizsgáljam az általam végzett a gerinc torna, valamint a Kinesio tape alkalmazásának eredményeit.
Módszerek: A kísérleti kutatásban 15 fő vesz részt, akik a Miskolc-Diósgyőri Petőfi Sándor Fiókkönyvtár dolgozói. Átlagéletkoruk 53,8 és jellemzően a munkaidő nagy részét ülő testhelyzetben töltik. Általam készített mozgásvizsgálati lap alapján testtartás vizsgálatot végzek, majd felmérem az egyes gerincszakaszok aktív mozgásterjedelmét. Ezt követőn a Core izomok izomerejét és a testtartásban szerepet játszó rövidülésre hajlamos izmok nyújthatóságát, valamint a váll-vállöv mobilitását vizsgálom. A résztvevőkre Kinesio Tapet helyezek fel a testtartás korrekció céljából. Majd ismételt vizsgálatot végzek, a kezdeti és záró adatok összehasonlítása céljából. Kérdőív segítségével tájékozódom a minta tagjainak mozgásszervi panaszairól, ergonómiai ismereteiről, életmódjáról, különös tekintettel a fizikai aktivitásukra vonatkozóan. A kapott adatokat Excel táblázatban rögzítem, átlagolom, grafikonokon ábrázolom és elemzem.
Eredmények:
A gerinc aktív mozgásterjedeleme minden mozgásirányban kis mértékben javult mind a cervikális mind a thoracolumbális szakaszon. A nyaki gerincszakasz rotációjának mértéke jobbra 0,07 cm-rel, balra 0,28 cm-rel lett jobb. Javult a gerinc extensios mozgásterjedelme 1,92 cm-rel és a rotáció mértéke jobbra 1,29 cm-rel, balra 1,1 cm-rel. A musculus gluteus maximus estében 4 fő 3-as izomereje 4-es erejűre nőtt. Hasizmokat tekintve 5 személynél volt javulás, retractor izomcsoportban 4 főnél. Az izomerőre vonatkozóan átlagosan a jobb oldali musculus gluteus maximus estében 0,38-al, bal oldalon 0,21-el lett jobb eredmény. Retractoroknál 0,14-el, és a hasizmoknál 0,34 értékekkel. Az izmok nyújthatóságának eredményei is kedvező eredményt mutatnak, átlagosan jobb oldali musculus trapezius felső rostjai 0,35 cm, még a bal oldali 0,49 cm-el nőtt. A hamstring izomcsoport esetében átlagosan 3,4 cm a javulás mértéke. Váll mobilitását vizsgáló Apley teszt kivitelezése is javult, 0,73 cm és 2,66 cm átlagértékekkel. A résztvevők tartós, ülő pozíció okozta fájdalma a Vizuál Analóg Skála alapján átlagosan 1,87-el csökkent a kezelés hatására. Fizikai aktivitásukat tekintve 13 fő végez testmozgást, közülük 6 fő, aki napi rendszerességgel, 6 fő hetente, 1 fő havonta. A jógát, a tornát, a sétát, a kerékpározást, a túrázást és az úszást részesítik előnyben.
Következtetés:
Kutatásom során arra a következtetésre jutottam, hogy sok pozitív hatása van a gerinctornának az ülő munkát végző személyeknél. Javul a gerinc mobilitása, nő a Core izmok izomereje, csökken a tartós, statikus testhelyzet okozta fájdalom. A prevenció céljából, több lehetőséget kellene számukra biztosítani, hogy hasonló torna programon vehessenek részt. A kérdőíves kutatás is igazolja, hogy szívesen vennének részt máskor is gerinc tornán. Továbbá hangsúlyoztam, hogy fontos a gerinctudatos életmódra való törekvés, a munkavégzés közbeni gerincvédelem a megfelelő ergonómiai lehetőségeket kihasználva.

Héri Ágnes
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens

Komplex terápiák eredményességének vizsgálata stroke-on átesettek körében

Investigation of the effectiveness of complex therapies among stroke victims

Bevezetés és célkitűzés:
A hemiparetikus betegek járásmintázata megváltozik, diszharmónia és gazdaságtalanság lesz rá jellemző. Ennek hátterében számos deficit áll, s jelentős egyéni eltéréseket mutat. A funkcionális hibák befolyásolhatósága jelentősen függ a stroke óta eltelt időtől. Célom volt stroke-on átesett, spasztikus szakban lévő felnőttek funkcionális jellemzőinek leírása, valamint körükben a passzív, lazító technikával kiegészített rehabilitációs program hatásainak kimutatása a támasz és járásfunkcióra.

Módszerek:
Vizsgálatomban 15 fő járni tudó hemiparetikus beteg szerepelt, akik a vizsgálat idején a B-A-Z Vármegyei Központi Kórházban, illetve tagkórházaiban neurológiai, vagy mozgásszervi rehabilitációs osztályokon feküdtek. A Vizsgálati csoport betegei masszázzsal, passzív mozgatással és Botox kezeléssel kiegészített rehabilitációs programban vettek részt (Vcs 5 fő, 54 ±15,37 év, betegév 2,4 ±1,14 év), a Kontroll csoport (Kcs 10 fő, 68,2 ± 10,97 év, betegév 3,8 ±1,98 év) Botox kezelést nem kapott. Mindkét csoportban magas volt a férfiak aránya (Vcs 70%, Kcs 60%). A betegek funkcionális állapotát a Fugl-Meyer skála (FM) segítségével határoztam meg 10 szempont alapján és a Mozgásosság és egyensúly (ME), Érzékelés (É), Ízületi mozgástartomány és fájdalom (ROM) alskálákkal írtam le. Minden szempont 0-1-2 értéket kapott, a 100 pont a teljes funkciót jelentette. Az egyéni pontértékek minősítését 5 fokozatú súlyossági kategorizálással végeztem. Az alsó végtagi izomerőt a Mingazzini teszttel, és a spazmust a Módosított Ashwort skálával becsültem. Rögzítettem a 6 méter hosszú sík talajon való járás idejét és a lépésszélességi, vagy iránytévesztési hibákat 30 cm széles sávban. Mértem állás során a végtagok közötti testsúlyelosztást két szobamérleg segítségével. Adatrögzítés történt minden kezelés előtt, után és 30 perc elteltével ismét, melyek segítségével értékeltem a támaszfunkciót és a kezelések tartósságát. Mindkét csoportban végeztem egy 60 perces masszázskezelést passzív kimozgatással mindkét láb és lábszár területén 10 alkalommal, naponta. A vizsgálati csoport betegei a kúra előtt 1 héttel injekciós botox kezelésben részesültek neurológiai szakorvos által. Az adatok kiértékelése az Microsoft Office Excel program segítségével történt.

Eredmények:
A súlyos funkcionális deficitek közül minden beteget érintett az izomerőcsökkenés, gyakori volt az ülő helyzetben a boka aktív dorsalflexió (10 fő) és az ép lábon való megállás hiánya (6 fő). Kezelés előtt a betegek átlagos funkcionalitása Kcs ME=27,2; É=9,4; ROM=29,5 és Vcs ME=23; É=9,8; ROM=28,6 pont lett, spasztikusságuk Kcs 20,3%-os, valamint Vcs 18,6% volt. A betegek funkcionalitása a FM skála alapján fokozottan érintett volt. A járásteszt átlagos ideje Kcs 23,45mp, Vcs 39,46mp volt, 6,29, illetve 2,16 darab hibával. Az érintett végtagon a támaszkodás Kcs 79%-os és Vcs 77%-os volt átlagosan.

Kertész Andrea
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Vámosné Fazekas Andrea
mesteroktató

Amputáltak fizioterápiája

Physiotherapy of amputated patiens

Bevezetés és célkitűzés:
A rehabilitációs kezelés célja, hogy segítsen visszaállítani az optimális testi -lelki állapotot és a lehető legjobb életminőséget kapja vissza a beteg.
Ennek egyik hatékony eszköze lehet a PNF módszer, ami szoros együttműködést igényel, mind a gyógytornász, mind a páciens részéről. Ezért be szeretném bizonyítani, hogy e módszerrel rövidebb vagy hatékonyabb rehabilitációs intervallumra van szükség beleszámítva a technika elsajátítását, amit egy mozgásterápia során érnék el. A technika alkalmazásával szeretném a vizsgált személyek, állóegyensúlyát, járásstabilitását és kordinációját a megfelelő járásképnek a kialakítását, valamint a csípőízület és térd mozgásterjedelmének, izomerejének növekedését fejleszteni.

Módszerek:
aktív gyógytorna (ROM növelő, izomerősítő) PNF módszer.

Eredmények:
Kezelés hatására az önellátást alátámasztó skálán is jól látható a fejlődés mértéke. A kordinációs-egyensúlyozó tesztek eredményei is javultak a kezdő állapothoz képest. A páciensek nagyrésze, izomerejüket tekintve az Oxford skála szerint majdnem elérték a 5-ös izomerőt visszaméréskor, ugyanez mondható el az ízületi szögmérővel mért mozgásterjedelemről is, ami a fiziologiáshoz közeli értéket mutatott.

Következtetés:
Az általam összeállított egyéni gyógytornával, PNF- módszer elemeinek használatával a betegeim állapota pozitívan változott hiszen, az általam felmért tesztek kezdeti és záró eredményei jól látható javulást mutattak.
A megfelelő időben elkezdett rehabilitáció kiemelten fontos az önellátó élet visszanyeréséhez, aminek sikerességét nem csak a szakemberek felkészültsége, hanem a beteg koperáló- és együttműködő képessége is meghatározza**.**

Kis Vénusz Alexandra
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Palácsik-Makula Zsanett
mesteroktató

Kezünkben a megoldás, avagy kempos gyermekek sportág specifikus fejlesztése
The solution in our hands, alias specific development of sports for children in kempo

Bevezetés és célkitűzés:
Mint minden sportágban - így a kempoban is - vannak specifikus mozgások, képességek, amelyet fejleszteni kell a sportolóknál, hogy megfeleljenek az adott sport mozgásforma kihívásainak. A kempo versenyzői között versenyen és edzésen fellépő problémák, mint az alkar izmokban előforduló túlterheléses izomláz, fájdalom vagy esetleg gyengeség hátráltató tényező lehet, ami ronthatja az esélyeiket a további küzdelmek sikeres teljesítésében.
Kutatási célom, hogy jobban megértsem a sportra jellemző mozgásoknál (kéz és alkar mozgásaira, fogásokra fókuszálva) az izmok, ízületek működését, így felderítsem a speciális edzési igényeket; és ezekre adaptált erősítő gyakorlatokat készítsek, amikkel ezeket a problémákat ki tudják küszöbölni és ezáltal jobb teljesítményt érjenek el. Célom a sportólók kéz-, és fogás funkcióinak fejlesztése és a mérkőzéseken fellépő kifáradás, sérülések csökkentése.

Módszerek:
Kutatásom 2023. június és 2023. augusztus közötti időszakban zajlik. Fizioterápiás intervenciót alkalmazva empirikus gyakorlati kísérletet végzek. Kutatásomba olyan kempos gyermeket választottam, akik 6 és 14 éves kor között vannak és aktívan eddzenek/versenyeznek a Mátra Kempo SE színeiben. Átlagéletkor 11,5 év. A legfiatalabb 6,7 éves, a legidősebb 14,2 éves. Összesen 20 főt vizsgáltam meg 7 lány és 13 fiúgyermeket. A program elején és végen is rögzítem a sportolok adatait; többek között csukló és könyök ízületi mozgásterjedelmet, kéz és kar izomerő mérést, kéz szorító erőmérést, izomkörfogat mérést. Funkcionális izomerőt: rúdon való tartást, kézen állást és kötélmászás tesztjét. 1 órás specifikus kéz-kar fejlesztésen vesznek részt, ahol a ujjak, csukló és könyök ízületet áthidaló izmait erősítem és mobilizálom a sportágnak megfelelően. A fejlesztések heti 4x zajlanak 2 hónapon keresztül.

Eredmények:
A vizsgálati csoportom átlag életkora 11,5 év, valamint a kempoban eltöltött átlag idő 2,4 év. Az ujjak gyorstesztje csak 1 személynél mutatott eltérést, ami második mérésre se változott. A kéz szorító ereje a jobb kézen átlagosan 9.21%, bal oldalon pedig 6.04% javult. A kéz dinamikus szorítása a jobb kézen 23.07%, bal kézen pedig 34,53% javult a darab szám. Ennél a gyakorlatnál a résztvevők 25%-a az elmozdított súlyon is tudott emelni. A kézenállás tartás 33,67 mp-ról 41,44 mp-ra növekedett átlagosan, ami 23,08% javulást mutat.

Következtetés:
Az egyéni szükségletekre adaptált sportág specifikus mozgásprogram sikeresen alkalmazható a kempo sportolóknál. Pozitív hatással volt a szorító erőre, dinamikus és statikus izomerőre, és a funkcionális izomerőre fejlődésére is. Sérülésről, fájdalomról nem kaptam visszajelzést a vizsgált időszak alatt.

Mares Márta
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Lebenszkyné Szabó Tünde
mesteroktató

Hanyag tartás az álltalános iskola felső tagozatában

Poor posture in middle school classes

Bevezetés és célkitűzés:

A serdülőkorban kialakított szokásrendszerek és ismeretek, nagymértékben velünk maradnak a későbbi életünk során is, így ez egy megfelelő életkor a prevenciós ismeretek növelésére. Kutatásom célja megismerni a hanyag tartás mértékét a vizsgált fiataloknál, és tájékozódást kapni milyen az ismeretük és érdeklődésük a témával kapcsolatban.

Módszerek:

A vizsgálat első részéhez egy általam összeállított betegvizsgálati lapot használtam, ami alapján a méréseket végeztem a 12-14 éves diákok között. Ez megtekintéses, illetve méréses vizsgálatokat jelentett (pl.: gerincgörbületek megtekintése, Schober teszt, izomerő tesztek) A második részben az alanyok egy rövid interjún vettek részt, amiben a témával kapcsolatban tettem fel objektív és szubjektív kérdéseket a hanyag tartásról és a mozgási szokásaikról, illetve érdeklődési köreikről.

Eredmények:

A vizsgálatok alapján elmondható, hogy a diákok többségénél, az izomerő jó volt. A gerinc görbületek is többségében megfelelőek voltak, viszont a viszonylag nagymértékű protraktált fej helyzet (38,4% a vizsgált diákok között) illetve a lumbális gerinc elmozdulásának beszűkülése (56,4% a vizsgált diákok között) problémára adhat okot.

Következtetés:

A mért adatok és az interjúk alapján kitűnik, hogy mennyire is fontos lenne az adott korosztályban a megfelelő egészségnevelés és prevenciós ismeretek átadása. A helyes testtartás kialakításában, tudatosításában és az információ átadásban lenne a legnagyobb szerepe a gyógytornász, szülő, pedagógus, védőnő, együttműködésének.

Nagy Eszter
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Vámosné Fazekas Anita
mesteroktató

Az elhízás komplex fizioterápiája
The complex physiotherapy of obesity

Bevezetés és célkitűzés:
Az elhízás már önmagában is nagy kockázati tényező a különböző társbetegségekre és szövődményekre nézve, többek között egyes krónikus betegségek, mint anyagcserezavarok, szív és érrendszeri betegségek, daganatos betegségek, mozgásszervi betegségek és mentális betegségek. Célom, hogy a 3 hetes programok alatt látható eredményt érjek el velük, növeljem az állóképességüket, és ez által könnyebbé váljon számukra a mindennapi feladat elvégzése. Továbbá célom, hogy a műtétre váró betegek sikeres súlycsökkenést érjenek el, így alkalmasak legyenek az operációra.
Módszerek:
A kutatásom a rehabilitációs team munkájával egyezik és alapja a kórház, valamint az osztály protokollja. A minta állóképességét szubjektív és objektív szempontokkal jellemzem. Kikérdezés alapján veszek fel pár alapadatot: nem, életkor, valamint a társbetegségeket. A fizikai állapotuk szempontjából 9 paramétert vizsgálok: testtömeg, magasság, BMI, haskörfogat, csípőkörfogat, elektromos impedancia (izomtömeg, testzsír százalék, testvíz százalék), akaratlagos apnoe, bőrredő vastagság, állóképesség mérése 30 perces séta teszttel. Szubjektíven Borg-skálával mérem fel a fáradtságukat és a légszomjukat. Ezen mérések alapján információt kapok a minta fizikai állapotáról, testösszetételéről és állóképességükről. A három hetes terápiát követően az összes korábban megmért paramétert visszamérem. A vizsgálati alanyok órarendszerűen mennek diétás tanácsadásra, gerinctornára, álló vagy ülő tornára, vízitornára és a nordic-walking bottal való sétára, minden tornán csoportosan vesznek részt. Átlagosan minden torna fél óráig tart. A tornák szisztematikusan épülnek fel, fokozatosság elve alapján tornáznak a betegek.
Eredmények:
A kutatás alatt 3 csoportot követtem végig összesen 9 héten keresztül. 2023. szeptember és 2023. november között zajlottak a kutatási vizsgálatok, az összesen vizsgált fők száma 19. A kezelések csoportosan történtek, heti 10 alkalommal. A kezelések megkezdése előtt mért adatokat és utána mért adatokat vetettem össze. A BMI mérések alapján az enyhén elhízottak száma 4 fő, a jelentősen elhízottak száma 11 fő, valamint a nagyon jelentősen túlsúlyosak száma szintén 4 fő. A 3 hetes program hatására sikerült redukálni a BMI értékeket, viszont kategóriát semelyikük sem esett az idő hiánya miatt. A testösszetétel arányok jelentősen változtak, testzsír százalékuk csökkent és vázizomzatuk nőtt. Bőrredőjük csökkent és hasi-, illetve csípőkörfogatuk csökkent.
Következtetés:
A kutatómunkám alatt bepillantást nyerhettem az obesitasban szenvedő idősek, illetve középkorúak mindennapjaiba. A csoport fő célja az életminőségük javítása volt, ami érdekében elszántan dolgoztak a találkozásaink során. A 3 hét során minden beteg fejlődött és javított az értékein, a vízitornák során és gyaloglás során is látható volt a fejlődés, valamint tovább bírták az intenzitást. A csoport minden tagja kiegyensúlyozottabbnak érezte magát a tornák után, mivel a szárazföldi tornával ellentétben a vízben végzett gyakorlatok kivitelezhetőek voltak számukra a víz felhajtó erejének köszönhetően, amit sikerélménynek könyveltek el. A kutatómunkám eredményei alapján tapasztaltam, hogy szükség van az obesitassal küzdő embereknek az enyémhez hasonló programokra.

Szabó Zsófia
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Guzi Barbara
mesteroktató

Stroke-on átesett betegek csökkent felső végtag motoros képességeinek felmérése, fejlesztése fizioterápiával, számítógépes játékokkal

Assessing and improving the motor skills of stroke patients with reduced upper extremity using physiotherapy and computer games

Bevezetés és célkitűzés: A stroke prevalenciája az életkor előrehaladtával növekszik az elmúlt 17 év során 50%-kal nőtt, és jelenleg a becslések szerint minden negyedik ember érintett lesz. A felső végtag maradandó károsodása korlátozhatja a mindennapi tevékenységeket és az életminőséget. A virtuális játék alapú rehabilitáció interaktív, motiváló, együtt alkalmazva a fizioterápiával hatékonyabb a felső végtag motoros képességek fejlesztésében. Kutatási célom a stroke-on átesett betegek csökkent felső végtag motoros képességeinek felmérése, visszamérése és fejlesztése fizioterápiával és az általam készített számítógépes játékokkal.
Módszerek: Mintámban 10 fő szerepel, akik 2023. augusztusában a kisvárdai Szent Damján Görögkatolikus Kórház, illetve a szikszói II. Rákóczi Ferenc Kórház-Rendelőintézet Tagkórház rehabilitációs osztályán feküdtek. Anamnézis és betegdokumentáció elemzés során felvettem a beteg alapadatait, majd a csukló-, ujj ízület passzív ROM (goniométer), izomtónus (passzív kimozgatással könyök, - csukló ízület), funkcionális tesztek (módosított Jebsen Taylor teszt, módosított FIM skála) és számítógépes játékokkal reakcióképesség, pontosság (Gyümölcs eső, Repülés, Kígyó, Labirintus; kategóriák szintenként) vizsgálattal folytatom. A fizioterápia elemei: passzív átmozgatás, izomerősítés, manipuláció az érintett felső végtagnál mindennapi élettevékenységek funkcionális feladatok elvégzésével, kiegészítve számítógépes játékokkal, melyek a kéz motoros funkcióit, ügyességét fejlesztik, segítik az agyi plaszticitást. A kezelés a bent fekvés ideje alatt naponta 50 perc volt. Az adatok rögzítése, feldolgozása Microsoft Excel programmal történik.
Eredmények: A stroke formája mindenkinél ischaemias eredetű, 70%-nál baloldali érintettség volt. Átlagosan 48 hónap telt el a stroke megjelenése óta. A leggyakoribb társbetegség a hypertónia volt. Izomtónus változás nem történt a kezdeti méréshez képest, hypertonus maradt. A módosított FIM skála átlaga kezdetben 40,8 ±5,10 pont volt, visszaméréskor 45,4 ±5,67 pont lett, ami 11,27%-os javulást jelent, kategóriákat tekintve az evőeszköz használata érte el a legnagyobb emelkedést, 14,81%-ot. A módosított Jebsen Taylor féle kézfunkciós tesztnél kezdetben átlag 18,32mp, visszaméréskor 12,23mp lett, ez összesen -33,24%-os javulást jelent, amiből az íráskészség érte el a legnagyobb változást -44,29%-kal rövidült a feladat elvégzéséhez szükséges idő. A számítógépes játékok közül mindegyikben pozitív változás történt, a Gyümölcs eső játékban volt a legnagyobb 67,77%-os javulás. Kategóriák alapján 3 beteg ért el 3 szint lépést, 2 beteg 2 szint lépést és 4 beteg 1 szint lépést, míg 1 beteg nem volt szintlépés. A Labirintusos játéknál -36,31%-kal rövidült a játék kivitelezéséhez szükséges idő, a hiba lehetőségek -45,83%-kal csökkentek.
Következtetés: Az általam alkalmazott kutatás is mutatja, mint több klinikai vizsgálat, hogy a mozgásterápia és a kiegészítő számítógépes játékok javítják a csökkent felső végtag motoros és funkcionális működését, fejlesztik a koncentrációt, memóriát, logikai készséget idült stroke-os betegeknél. A pácienseknek a terápia alatt sikerélményük volt, az azonnali teljesítmény-visszacsatolás motiválja őket, ami segít javítani a működésbeli képességeiket, ami nagyobb függetlenséget eredményez a mindennapi életükben. Pozitívum az is, hogy a tárgyi feltételek biztosítása a betegek otthonában is könnyen elérhető.

Szegeczki Nóra
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Lebenszkyné Szabó Tünde
mesteroktató

Középkorúak fizikai aktivitási szokásai Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében
Physical activity habits of middle-aged people in Borod-Abaúj-Zemplén County

Bevezetés és célkitűzés:
A betegségek jelentős része megelőzhető egészséges életmóddal, melynek része a rendszeres mozgás. Az áttekintett tanulmányok kimutatták, hogy a mozgásszegény, ülő életmód károsan hat az emberi szervezetre. A vizsgálat fő célja 36-50 éves, Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében élő személyek fizikai aktivitási szokásainak felmérése, összehasonlítása más korosztályokkal, egy későbbi egészségfejlesztő program kialakításához használható információk nyerése.

Módszerek:
A szakirodalmak megismerése után, kérdőívet készítettem, a szóban forgó adatok felmérése céljából. Felmérésre került a 18-64 éves korosztály korábbi és jelenlegi fizikai aktivitási szokásai, ezzel kapcsolatban az őket motiváló tényezők. A kérdőív megosztása, terjesztése internetes közösségi oldalak segítségével valósult meg (facebook, instagram). Végül elemeztem a beérkező válaszokat (excel segítségével).

Eredmények:
A válaszadók 50,54%-a elhízott vagy túlsúlyos, ez az arány a 18-35 éves korosztálynál kisebb, míg a 36-50 éves korosztálynál nagyobb, az 51-64 éves korosztálynál pedig még jelentősebb számban fordulnak elő. A válaszadó férfiak 64,63%-a túlsúlyos vagy elhízott, ez az aránya nőknél csupán 45,65%.
A válaszolók zöme átlagosan 5-6 órát tölt egy átlagos hétköznapon ülve. Kis mértékben ugyan, de csökken az ülve töltött órák száma egy átlagos hétvégi napon.
A dolgozó emberek kisebb százaléka edz naponta vagy heti 5-6 alkalommal, mint a csak tanuló egyének (7,11% <15,1%). A heti 3-4 alkalommal, heti 1-2 alkalommal, havonta néhány alkalommal történő edzések közel azonos százalékban valósulnak meg a dolgozók és a tanulók között. A kevesebbszer, mint havonta, illetve a nem végzők esete pedig jelentősen nagyobb százalékban fordul elő a dolgozó emberek körében, mint a tanulóknál
A válaszadók többsége úgy gondolja, hogy egy átlagos ember sokat (51%), vagy nagyon sokat (44,6%) tehet az egészségéért.
A 36-50 éves korosztály 62,1%ának volt valamilyen mozgásszervi fájdalma az elmúlt félévben, ez az arány a 18-35 éves korosztálynál csak 37,68%.

Következtetés:
Ezen eredmények alapján megállapítható, hogy a kérdőívben résztvevő személyek nagy része egészségtudatosnak mondható, illetve tájékozottak. Igazolódik, hogy a mozgásszervi fájdalmak nagyobb arányban fordulnak elő az életkor előrehaladtával. A kérdőív kitöltésében részt vevő személyek nagy része (80,45%) többet szeretne mozogni, melynek kiválasztásában, mértékének meghatározásában nagy segítséget tudnának nyújtani a gyógytornász szakmában dolgozók.

Ábendschein Dóra
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Koppányné Szendrák Mária
mesteroktató

Időskorúak izomerő és egyensúly felmérése és javítása mozgásterápiával

Assessment and improvement of muscle strength and balance in the elderly with movement therapy

Bevezetés és célkitűzés:

Időskorban jelentős problémát vet fel az egyensúlyzavar, melynek következtében megnő az elesések, balesetek száma, melyek végzetes kimenetelű szövődményeket is okozhatnak. Az esések hátterében azonban nem csak az életkor előrehaladtával kialakuló egyensúlyzavar áll, hanem hozzájárul a vázizomzatot érintő izomerő csökkenése is.

A kutatás célkitűzése képet kapni az idősek egyensúlyozó képességéről és izomerejéről, valamint felmérni, hogy a fejlesztő mozgásterápia milyen irányban és mértékben befolyásolja a résztvevők ezen képességeit.

Módszerek:

Az alkalmazott kutatás résztvevői a budakalászi Napvirág Idősek Otthonának 28 önellátó idős lakója. Életkorukat tekintve a legfiatalabb 71,17, míg a legidősebb 90,40 éves. Átlagéletkoruk 82,47 év. Vizsgálati lapon dokumentálva felmérésre kerül a minta tagjainak testtartása, egyensúlyozási képessége és izomereje. Majd egy 14 alkalomból álló speciális mozgásprogram kerül kivitelezésre. Ezt követően ismételt vizsgálat segítségével kerül elemzésre az egyensúlyozás képességében és az izomerőben bekövetkezett változás. A kezdeti és a mozgásprogramot követő adatok átlagainak szemléltetése diagramokon történik, valamint a kapott eredmények vizsgálata Microsoft Excel segítségével párosított T-próbával (p=0,05).

Eredmények:

A másfél hónapig tartó, rendszeres gyógytornaprogram után kapott eredmények túlnyomórészt javultak. A dinamikus egyensúly mérésére alkalmazott 3 teszt közül a Timed up and go eredményein a legjelentősebb a javulás. Átlagosan 1,11 másodpercet javítottak az idősek a kiinduló értékeken, illetve kezdetben 21,4 %-uk segédeszközzel végezte a feladatot, a tornák hatására ez 7,1%-ra csökkent. Egyik dinamikus egyensúlyi teszt eredménye sem szignifikáns (p=0,21; 0,85). A statikus izomerő szintén 3 teszttel lett felmérve, melyek közül a „Módosított flamingó tesztben" (fél lábon állás kapaszkodva) teljesítettek a legjobban az idősek. Jobb lábbal végezve 1,78 másodpercet, míg a bal lábbal 2,59 másodpercet javítottak az értékeken. Bal lábon állva a változás szignifikáns (p= 0,008). Említésre méltó, hogy a tornák előtt az idősek 46,43%-a mert csak egy kézzel kapaszkodni a teszt során, azonban a gyógytornát követően már 64,29%-uk volt erre képes. A kapaszkodással kapcsolatos adatok változása szignifikáns (p= 0,05).

A dinamikus izomerő, az alsó végtagi és gluteális izmoknál csekély javulást mutat, a hátizomzatnál stagnált. Szórásuk azonban csökkent. A statikus izomerő a hátizomzat, a gluteális és alsó végtagi izmok esetében kis mértékben javult. Szórásuk mindkét esetben jelentősen csökkent, azonban egyik változás sem szignifikáns (p=0,33; 0,30).

Következtetés:

Összességében elmondható, hogy a mozgásterápia pozitív hatású az idősek egyensúlyozási képességeire. A résztvevők átlagéletkorát és annak sajátosságait is figyelembe véve látványosabb eredmények eléréséhez folyamatosan biztosított mozgásterápia szükséges. Az idősotthonokban kialakított kis tornatermek, tornaeszközök biztosításával változatos, különböző testhelyzetekben is végezhető egyensúly és izomerő fejlesztés hozzájárulna az önellátó képesség minél további megőrzéséhez.

.

Drótos-Prill Zsófia
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulensek:
Lebenszkyné Szabó Tünde mesteroktató
Gyáni Emese dietetikus

A kardiológiai betegségek megelőzése a mozgás és a táplálkozás alapján

Prevention of cardiological diseases based on exercise and nutrition

Bevezetés és célkitűzés:

A világban vezető halálokok közé tartoznak a kardiológiai eredetű betegségek. A szív koszorúereinek elégtelensége az egyik legelterjedtebb népbetegség Magyarországon is. A fiatal életkortól kezdődő életmódbeli ajánlások betartásával az ilyen típusú betegségek előfordulási kockázata csökkenthető.

Kutatásom célja, hogy felmérjem egy miskolci középiskola 12. évfolyamos osztály diákjainak aktivitási szintjét és kondícióját. Az adatok felvétele után 7 hétig, heti 4 alkalommal mozgásterápiát gyakoroltatok a diákokkal. A komplex program gyakorlati és elméleti elemeivel szeretném megelőzni a szív- és érrendszeri betegségek kialakulását. A nyitó és záró adatok, eredmények összehasonlításával szembesítem őket azzal a ténnyel, hogy életmódjuk helyes megváltoztatásának hatására rövid- és hosszútávú javulás következhet be az egészségükben.

Módszerek:

A kutatásom résztvevői középiskolás, 12. évfolyamos diákok, akik a Miskolci SZC Kandó Kálmán Informatikai Technikumban végzik tanulmányaikat. Leendő informatikusként jellemzően ülő munkát végeznek, ezért választottam ezt a fókuszcsoportot. A mozgásprogramot megelőzően és azt követően is kérdőívet töltettem ki velük, megmértem a vérnyomásukat, pulzusukat, BMI értéküket, testzsírszázalákukat, testizomszázalékukat, továbbá ingafutás, hasprés, és törzsemelés tesztet végeztem velük. Prezentációt is tartottam számukra az egészséges életmódról.

Eredmények:

A komplex mozgásprogramot követő jelentősebb eredmények közül kiemelnék néhányat. A vérnyomás kedvező változása figyelhető meg, ugyanis a nyitó vizsgálathoz képest (135,9 ± 13,1/71,3 ± 10,5 Hgmm) szignifikánsan javult (129,3 ± 11,5/64,9 ± 7,3 Hgmm) az érték (szisztolé: $p=0,004$ és diasztolé: $p<0,001$). Az ingafutás a terápia előtti értékhez képest (35,64 ±12,99) szintén szignifikáns javulást mutatott a terápia befejezésekor (39,42 ±12,99; $p=0,002$).

Következtetés:

A mozgásprogram hatására pozitív változás következett be a vérnyomás, a pulzus, a BMI és a testzsírszázalék értékében. Míg az izomerő növeléséhez rövidebb időre, addig az állóképesség fejlesztéséhez több időre volt szükség. A mozgás öröme, a sportolás pozitív élettani hatása szerepet játszott a diákok stresszkezelésében, kikapcsolódást nyújtott és feledtette velük a mindennapi problémáikat. A testmozgás a szívbetegségek egyik rizikófaktorát, a ránk nehezedő stresszt oldani tudja.

Illyés Dávid
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Juhász Eleonóra egyetemi docens

Vállízületi biomechanikai adaptációk sportágspecifikus megjelenése
Sport-specific manifestations of biomechanical adaptations of the shoulder joint

Bevezetés és célkitűzés: számos sportág esetében olvashatunk a szakirodalomban azokról a biomechanikai és morfológiai változásokról, melyek a rendszeres terhelés hatására megjelenő adaptációs folyamatokon nyugszanak és érintik a vállízület mozgásterjedelmét és dinamikus stabilizátorait. A sportban a specifikus, fej feletti mozdulatok hatására a be- és kirotátorok erejének arányváltozása magas sérüléskockázatot rejtő adaptív jelenség, s az úgynevezett „overhead athlete”-eket érinti. Célom volt több sportágat érintően, a biomechanikai vizsgálati eljárások módszertanát áttekinteni és az adaptációkat sportágspecifikusan jellemezni az e témában fellelhető szakirodalom alapján.

Módszerek: a vizsgálatot az utóbbi években a témában megjelent szakcikkek egy bizonyos részének elemzésével végeztem. A megjelent publikációk beválasztásának a feltétele az volt, hogy úszók, vízilabdázók, röplabdázók és kézilabdázók körében végzett biomechanikai eszközös mérésen nyugvó eredményeket tartalmazzon. Továbbá, hogy szerepeljen utalás benne a rotátorok erejének adaptív arányváltozására is az ideálisnak tekintett 0,66 - 0,75 közötti terjedelem alapján. Eredeti közleményeket és összegző tanulmányokat egyaránt beválogattam. A publikációk gyűjtését a Miskolci Egyetem könyvtárában végeztem online Springer és MIDRA, továbbá PubMed adatbázisok segítségével, az elemzéseket pedig 10 darab előre összeállított saját szempont alapján.

Eredmények: elemzésre az a 19 szakcikk került, melyek megfeleltek a beválogatási feltételeknek. A négy vizsgált sportágban 6 darab az úszást, 4 a vízilabdázást, 5 a röplabdázást és 4 a kézilabdázást űzők körében közölt adaptációs jelenségeket. A biomechanikai vizsgálatokat kézi és izokinetikus dinamométerekkel végezték, s minden kutatásban más és más típusú készüléket alkalmaztak. A mozgásterjedelem mérése goniometer, illetve inclinometer segítségével történt. Egy munkában diagnosztikus ultrahang-vizsgálat is zajlott. A berotátorok idővel bekövetkező erősödését a kirotátorokhoz képest, mind a négy vizsgálati sportágban leírták, mely a sportágban töltött évekkel arányos. Az összevetéseket több esetben nehezítette az, hogy az eredmények eltérő mértékegységekben voltak megadva. Válogatott és egyetemi csapatok úszóinál a domináns és nem domináns oldali izmok erejének és rotációs arányának jelentős eltérése van jelen mind a női, mind a férfi sportolók esetében. Válogatott vízilabdázók körében a jelenségek hasonlók, azonban az látható, hogy az idősebb, 19 év feletti korosztályban végzett vizsgálatok eredményei már jelentős eltéréseket nem mutatnak a korábbi, fiatalabb korosztálytól. Röplabdában az adaptív események nyomon követhetők a sportmúlttal arányosan, szinte minden korosztályi vizsgálatra van példa a közlemények között. A válogatott és egyetemi csapatok sportolóinak eredményei alapján elmondható, hogy a domináns és nem domináns oldal közötti eltérések a kézilabdázók körben a legjelentősebbek.

Következtetés: a vállízületi rotátorarány-változás igazolásához a méréses vizsgálatok módszertana hasonló. Szerzők hangsúlyozzák az adaptív jelenségek meglétét mindkét nemben már nem túl hosszú sportmúlttal rendelkező sportolóknál is a vizsgált sportágakban, melyek várt események és eltérően érintik a domináns és nem domináns végtagot.

Kovács Bence
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulensek:
Palácsik-Makula Zsanett mestertanár
Krizsán András gyógytornász

Modern mobilizációs technika a kardiológiai rehabilitációban
Modern soft tissue mobilisation technique in cardiac rehabilitation

Bevezetés és célkitűzés:
A medián sternotómiás szívműtött betegek kényszer testtartása, illetve csökkent mellkas mobilitása negatív hatással van a rehabilitációjuk sikerességére. Az izom rövidülések és diszbalanszok és fájdalom adta problémakört nem elégséges csak aktív gyógytornával kezelni. A funkcionális deficitek megoldására lágyrész technikákat is használni kell, ezért célom az Eszközös Myofascia Mobilizációs Technika integrálása a kezeléshez, és annak vizsgálata, hogy a fascia késsel kezelt betegek rehabilitációja hatékonyabb-e, mint a kontroll csoportban csak tartásjavító tornával kezelt betegeké.
Módszerek:
Kontroll csoportos gyakorlati kísérletemet a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Szent Ferenc Tagkórház, Kardiológiai Rehabilitációs Osztályán végzem, 2023. augusztusától, 2023. novemberéig. Kutatásomba olyan betegeket keresek, akik medián sternotómián estek át, alacsony, illetve közepes stratifikációjúak. Kontrollcsoportos kutatást végzek 22 fővel, akiket véletlenszerűen osztottam 2 csoportra. Mind a 22 főnek kardiológiai légzőtornát tartok, tartásjavító elemekkel kiegészítve. Közülük 10 főt EMMT-vel is kezelek (intervenciós csoport= ICs.), 12 fő pedig kizárólag csak a tornában részesül (kontroll csoport= KCs). A torna csoportosan történik, az EMMT kezelés pedig egyénileg. A kezelések heti 5x, összesen 13 alkalommal történnek, egyenként mind 30 percet vesznek igénybe. A két csoport közötti különbségek felderítése érdekében a vizsgálat elején és végén minden beteget felmérek. A felméréssel, az anamnézisen kívül, vizsgálom a betegek testtartását, fejtartását, vállízület és vállöv mozgásait, aktív izomerőt, mellkas kitérést, akaratlagos apnoe tesztet, illetve a fájdalom mértékét VAS skálával.
Eredmények:
A testtartás változását vállövnél CSH (claviculo-scapularis horizontális), SCV (sterno-clavicularis vertikális) szöggel mértem, amelynek változását kategóriákra osztottam. A CSH szög változása ICs-nál: 6 ember eredménye javult, 3 stagnált, és 1 romlott. A KCs-nál: 3 javult, 3 stagnált, 6 romlott. SCV szöget mérve ICs-nál: 1 javult, 4 stagnált, 5 romlott, amíg a KCs-nál: 5 javult, 5 stagnált és 2 romlott. A fejtartás változást fal-occiput távolság az ICs: 21,9%-kal, a KCs: 5,62%-kal csökkent, azaz javult. Mozgásterjedelem változás SCV szögben mérve az elevatio az ICs-nál 6,82%-ot javult, a KCs-nál 10,52%-ot romlott. A depresszió mértéke a 2 csoportnál közel azonos volt. A CSH szög protrakció és retrakció közt az ICs-nál 54,86%, a Kcs-nál 17,49% javulást mutat. A vállízület és vállöv együttes mozgása az ICs-ban kétszer akkora volt, mint a kontroll csoportban. Mellkasmobilitás terén az ICs 45,14%-ban javult, a Kcs 8,42%-ot romlott. Az izomerő az ICs-ban 11,45%-ot, a Kcs-ban 3,32%-ot javult. A műtéti heg fájdalmának a csökkenése az ICs-nál átlagosan 49,15%, a Kcs-nál 22,86%.
Következtetés:
Az EMMT biztonságosan, és jól adaptálható a kutatott betegcsoporton. A kezelt csoportban jelentősen növelte a kar mozgásainak ROM-ját, csökkentette a heg fájdalmát, növelte a mellkas kitérés mértékét, és az izomerőt. Ezek mellett negatív hatást nem tapasztaltam, hosszú távon felételezem, hogy pozitív hatással lesz a kapott terápia.

Molnár Eszter
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Guzi Barbara
mesteroktató

Pertrochanter törött betegek korai postoperatív rehabilitációja, egyensúly és járásfejlesztés fizioterápiával

Early postoperative rehabilitation of patients with pertrochanter fractures, balance and gait development with physiotherapy

Bevezetés és célkitűzés:
A csípőtáji töréseket a magas mortalitás, életminőség-romlás, funkciócsökkenés jellemzi. Pertrochanter törött betegek korai postoperatív mozgásterápiájának elvégzése a szövődmények kialakulásának megelőzése, a mobilitás és függetlenség helyreállítása az életminőség javítása céljából. Továbbá célom az általam alkalmazott terápia hatásvizsgálata a fizioterápia kezdetén és végén történő állapotfelmérésből kapott eredmények feldolgozása által.
Módszerek:
Mintámban 15 fő szerepel, akik 2023.09.25-10.26. között a BAZ Vármegyei Központi Kórház és Egyetemi Oktató Kórház Traumatológiai Osztályára kerültek be pertrochanter töréssel. Anamnézis és dokumentáció elemzésnél rögzítettem az alap adatokat, majd fájdalom (VAS skála), csípő- térdízületi ROM (goniométer), alsóvégtag- (Oxford skála) és törzs izomerő (Stabilizer) méréssel, járásvizsgálattal, módosított egyensúly (Tinetti, SPPB teszt) és funkcionális tesztekkel (Modified Iowa Level of Assistance Scale, Modified Harris Hip Score) folytattam az állapotfelmérést. A fizioterápia a bent fekvés ideje alatt naponta 45 perc volt. Elemei: keringésjavítás, a csípőízület ROM növelése, az alsóvégtag és a törzsizomzat erősítése, célirányos mobilizációs gyakorlatokkal statikus és dinamikus egyensúly és járási képesség helyreállítása. Az adatok rögzítése, feldolgozása Microsoft Excel programmal történt.
Eredmények:
A vizsgált 15 főből 8 nő, a betegek átlag életkora 79,0 ±8,6év. Nagyobb részt megbotlás következtében történt a sérülés, 53,33%-ban a jobb oldal volt érintett. A fájdalom kezdeti értékeke VAS skálán 5,27 volt, 2,47 lett, azaz 53,23%-kal csökkent. ROM vizsgálat során az érintett oldali csípőízület minden iránya beszűkült volt, az abductiós 118,2%-kal, térdízületnél a flexiós irány 112,02 %-kal növekedett. Az érintett csípő abduktorok 153%-kal térd flexorok 53,76%-kal, extenzorok ereje 50%-kal növekedett. A törzs izomerő mérésnél a hátrafelé dőlés megtartásának az ideje átlagosan 7,15 ±3,75mp volt, visszaméréskor 9,03 ±4,43 mp-re növekedett, mely 26,33%-os emelkedést mutat. A járásvizsgálat során az átlagos lépéshossz 16,87 ±4,85cm, míg visszamérés után 21,40 ±4,85 cm-re növekedett. A lépés szélessége 16,81%-kal csökkent. A Modified Iowa skálánál kezdetben az átlag pont 18,33 ±3,37, míg visszamérés során 10,27 ±4,40 pontra csökkent, ez a mobilitás javulását mutatja. A módosított Harris Hip teszt esetében is a járás mutatta a legnagyobb változást, mely 120,15%-kal javult. A 4 méteres táv megtétele átlagosan 41,57 ±13,19 mp volt, a kezelés végére 36,32 ±11,84 mp-re csökkent. Az SPPB tesztnél a statikus egyensúly vizsgálatnál a betegek 80%-ánál történt kategória ugrás, a módosított Tinetti tesztnél is az egyensúly javult 80,5%-ban.
Következtetés:
Minden modalitásban pozitív változás jött létre, kiemelkedően a fájdalom csökkenésében, csípő ízületi abdukciós ROM növekedésben, csípő abduktorok és a core izmok erősödésében. Mindez hozzájárult a statikus, és dinamikus egyensúly javulásához, a fiziológiáshoz közelítő járáskép kialakításához, amely biztonságossá vált segédeszközzel. A korai postoperatív mozgásterápia hatékony, lehetővé teszi a későbbi minőségi rehabilitációt, amivel akár a korábbi életminőséget is elérhetik, megközelíthetik a betegek.

Nagy Eszter
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Juhász Eleonóra
egyetemi docens

Pulzuskontroll jelentősége az idősek fizioterápiájában
The importance of pulse control in physiotherapy of elderly people

Bevezetés és célkitűzés: az idősödő társadalomban a fizikai aktivitás jelentősen lecsökken, melyet nagymértékben befolyásol a kor előre haladtával növekvő kardiológiai megbetegedések megjelenése. A Fizioterápiás Intézeti Tanszék „Pulzuskontrollált csoportos gyógytorna kezelés hatása idős korban" címmel programot hirdetett a miskolci lakosság körében. Jelen munkánk a 2022. szeptember-december időszak eredményeit dolgozta fel, melyben 3 fő gyógytornász oktató és 3 fő gyógytornász hallgató dolgozott. Célunk bemutatni a program hatásosságát a mobilitási és állóképességi adatok alapján és kiemelni azt, hogy a sportóra eszköz, hogyan nyújthat segítséget a csoportos gyógytornakezelés dozírozásának kontrolálásához.
Módszerek: vizsgálatunkhoz önként jelentkezők köréből gyűjtöttünk résztvevőket, akik betöltötték a 60. életévüket, mozgásszervi és/vagy kardiológiai megbetegedésben szenvednek. A jelentkezőket 2 csoportba soroltuk. A vizsgálati csoport (Vcs) tagjai vállalták a csoportos gyógytornakezelést, a kontrollban (Kcs) szereplők nem. A mérési napokon több adatfelvételi állomáson dolgoztunk. 1: dokumentumok átvétele, általános egészségérzet, valamint térdízületi tünetek és funkciók becslése standard kérdőívekkel. 2: szomatometriai vizsgálatok: testmagasság, testsúly, BMI. 3: a biomechanikailag helyes testtartásért felelős izmok erő- és nyújthatóság-vizsgálata szemiobjektív standard 12 elemes tesztbatériával. 4: csípő és térdízület szagittális síkú elmozdulásainak mérése a fizioterápia szabályai szerint passzívan. 5: állóképesség vizsgálata: akaratlagos idő meghatározása (AP), 3 perces step pad teszt (SP), nyugalmi, maximális, 1, 3 és 5 perces megnyugvási pulzusadatok, fáradás mértéke a teszt végén Módosított Borg skálával. Egy tornafoglalkozás hossza 45 perc volt, heti 3 alkalom gyakorisággal. A kúra hossza 2 hónap volt. Munkánk során Garmin Vivoactive 4 típusú sportórákat használtunk, az egyéni adatok letöltése külön-külön online fiókokba történt. A számítások SPSS 24.0 statisztikai szoftver segítségével történtek.
Eredmények: az első mérésen megjelent 28 fő idős közül, csupán 3 volt férfi. A Kontroll csoportba (Kcs) 15 fő (71,63 ±6,12 év) és a Vizsgálatiba (Vcs) 13 fő (69,48 ±4,69 év) került. Terápia előtt mindkét csoportban magas volt a hasizmok gyengeségének és a törzs rotációs hipomobilitásának a gyakorisága. Nyugalmi tachycardia 3 főnél jelentkezett, a résztvevők állóképessége elfogadható volt (AP Vcs 35,14 ±15,07 mp; Kcs 34,15 ±13,5 mp; SP Vcs 79,77 ±12,26 darab; Kcs 76,8 ±13,39 darab). A résztvevők átlagosan 18 tornán vettek részt, melyek intenzitása 20-30%-os volt. A programot követően az ízületi mozgásterjedelmekben kaptunk szignifikáns javulást, az állóképességben nem (csípő flexió j. o $p<0,001$; b. o $p=0,020$; csípő extenzió b. o $p=0,046$; térd flexió j. o $p=0,003$; b. o $p=0,001$; térd extenzió j. o $p=0,016$; b. o $p<0,001$). A sportórák alkalmazása a foglalkozásokon egyszerű volt, azonban csupán 11 óra rögzített az indítások ellenére adatokat. Az eszközök által készített egyéni statisztikák nem voltak letölthetők, csupán néhány alapadat.
Következtetés: a program idejének mintegy 2/3-ában a tehermentesített helyzetben kivitelezett mobilizáló órákra volt szükség a jelentős ízületi mozgásterjedelem-csökkenések és fájdalmak miatt. A sportórák rögzítették a foglalkozások pulzusátlagát, azonban azokat jelentős mértékben nem tudtuk a kontrolálásban felhasználni, mert az alacsony intenzitás azt nem igényelte. Tapasztalataink azt mutatták, hogy a sportórák alkalmazásának van helye idős korú egyénekkel végzett mozgásprogramban, de az adatok letöltése és kezelése csoportos kezelésben munkaigényes, kissé körülményes.

Nyiscsák Szabina
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Palácsik-Makula Zsanett
mesteroktató

A tánc, mint aerob mozgásforma hatásosságának vizsgálata az elhízottak körében-
Examining the effectiveness of dancing as an aerobic form of exercise among obese people

Bevezetés és célkitűzés: A KSH 2019-es adatai alapján Magyarország népességének 58%-nak súlytöbblete volt. Az elhízás következtében megnő az egyes kardiovaszkuláris eredetű betegségek kockázata, ami Magyarországon a vezető halálokok közé tartozik. Kutatási célom a tánc, mint aerob sport alkalmazhatóságát vizsgálni az obesitasban szenvedő betegcsoportnál. További célom összehasonlítani a tánc és a klasszikus fogyókúrás tréning hatásosságát a fogyási mutatóikra és a mozgáskoordinációs képességeikre tekintettel.
Módszerek: Kutatásom 2023. augusztus 1. és szeptember 29. közötti időszakban zajlott. A vizsgálatomban résztvevő betegek azok, akik a vizsgálat ideje alatt a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókorház Szent Ferenc Tagkorház Kardiológiai Rehabilitációs Osztály 3 hetes fogyókúrás programjában részt vettek. Összesen 24 fő beteget vizsgáltam két csoportra bontva. Az egyik csoport (12 fő) a kórházi fogyókúrás programban vett részt, ami napi 3 tornából állt (zsírégető torna, gerinctorna, vízi torna), heti 5 alkalommal. A másik csoportnak (12 fő) a zsírégető torna helyett táncos mozgásterápiát tartottam. A fogyókúrás program elején és végén felmértem a betegek fogyási paramétereit és egyensúly-koordinációs képességeit.
Eredmények: A táncos csoport demográfiai adatai 11 nő, 56,68±13,80 év, a kontroll csoport adatai 9 nő, 65,68±6,87 év. A program után a táncos csoportban az átlagos testsúlyvesztés 5,64 kg volt, a kontroll csoportban pedig 4,88 kg. Azok a betegek, akik táncoltak átlagosan 0,34% testzsírt vesztettek, a kontroll csoport tagjai átlagosan 3,15%-ot. A BMI hasonló mértékű csökkenést mutatott a 2 csoport esetében (Tcs: 2,03 kg/m^2; Kcs: 1,94 kg/m^2). A táncos csoportban átlagosan az összkörfogat 6,84 cm-es, a kontroll csoportban 7,29 cm-es csökkenését mértem. Az összbőrredő csökkenés a táncos csoportban 5,77 mm, a kontroll csoportban 5,36 mm átlagosan. A Romberg tesztnél 2 tényezőt vettem figyelembe, a hibák számát és hogy az első hiba hány másodpercnél következett be. A táncos csoportnál átlagosan 0,45 db-bal csökkent a hibák száma és átlagosan 0,47 mp-el nőtt az idő, a kontroll csoportnál a csökkenés 0,40 db és az idő 0,59 mp-es javulást mutatott. Átlagosan a táncos csoportnál 2,94 mp-el csökkent a lapérintő teszt ideje, a kontroll csoportnál pedig 2,85 mp-el. Az Y balance tesztnél a táncos csoport 7,81 cm-es, a kontroll csoport 10,27 cm-es javulást mutatott. A táncos csoport négy négyzet teszt eredménye 1,08 mp-el, a kontroll csoport eredménye pedig 0,73 mp-el csökkent.
Következtetés: Az eredmények alapján az mondható el, hogy a táncos csoportban résztvevő betegek ugyan nagyobb mértékű testsúlycsökkenést mutattak, azonban a kontroll csoport tagjai magasabb zsír típusú fogyást tudtak felmutatni. A körfogat méretek alapján a kontroll csoport mutatta a nagyobb javulást, ezzel szemben a bőrredő változásban a táncos csoport. A Romberg tesztnél a táncos csoport nagyobb javulást mutatott a hiba számban, viszont időben a kontroll csoport. Azoknál a teszteknél, amik a gyorsaságot is mérik (lapérintő teszt, négy négyzet teszt) a táncos csoport, ezzel szemben a kontroll csoport az Y tesztben mutatott nagyobb javulást.

Almási Judit
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Mándy Zoltán egyetemi tanársegéd

A modern kor technikai vívmányainak egészségügyi hatásai
Health effects of modern technological advances

Bevezetés és célkitűzés:
Kutatásom középpontjában a folyamatosan fejlődő technológia, az új szerkezetek, eljárások egészségre gyakorolt hatása áll. A téma aktualitását az adja, hogy az elmúlt évszázadokban rohamosan felgyorsult a technológia fejlődése, amely érezteti hatását az élőlényeken is. A fejlődésnek vannak pozitív és negatív hatásai, a negatív hatások pedig tovább ösztönzik a kutatókat, fejlesztőket, hogy még jobb eszközöket állítsanak elő, amelyek nem, vagy kevésbé ártalmasak.

Módszerek:
A kutatási kérdéseim megválaszolása érdekében kvalitatív (mélyintejúk) és kvantitatív (online kérdőíves megkérdezés) kutatási módszereket végeztem. A primer kutatás kérdéseinek előkészítése érdekében a szakirodalom feldolgozását végeztem el, melyet a modern gyárakban dolgozó munkavállalókkal (2 fő) végzett interjúkkal egészíttettem ki. A feldolgozott szakirodalom és a kvalitatív kutatás tapasztalatai alapján létrehoztam a kvantitatív primer kutatás során alkalmazni kívánt magyar nyelvű kérdőívet.

Eredmények:
Az eredmények elsősorban grafikus formában kerültek megjelenítésre. A mélyinterjúk szöveges formában elérhetők.

Következtetés:
Nagyon sok eljárást és modern technológiát használunk akár a magán, akár a munkahelyi életben, de meg kell találni azt a pontot, amelytől már nem feltétlenül egészséges a használatuk. Pl.: egy gémer képes akár 24 órán keresztül is játszani a géppel. Meg kell találni azokat a lehetőségeket, hogy hogyan tudjuk elsősorban a fiatalkorúakat ezektől bizonyos szinten izolálni, illetve meg kell találni a fejlesztési lehetőségeket. A technológia fejlődése napjainkban hihetetlenül gyors és megállíthatatlannak tűnik. A termelékenység fokozása, a munka hatékonyságának, pontosságának növelése, az új eszközök, eljárások megjelenése folyamatos kihívást jelent. De nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy ez nem járhat együtt azzal, hogy tönkre tesszük a környezetünket, ártunk az élőlényeknek, elpusztítjuk a bolygónkat. A természet megóvása fontos feladatunk nem csak az ember, hanem minden biológiai életforma számára. A Föld megóvása és a környezetkímélő technológiák használata az utánunk lévő generációk teljesen természetes elvárása felénk.

Balázs Virág Irén
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

A balneoterápia felhasználási lehetőségei a nőgyógyászati betegségek kezelésében
The use of balneotherapy in the treatment of gynecological diseases

Bevezetés és célkitűzés:
A balneoterápia, mint természetes gyógymód népszerű kezelésnek számít hazánkban, ami annak köszönhető, hogy gyógyvíz nagyhatalom vagyunk. Ezek a kezelések azonban nem minden betegség csoportnál elterjedtek, így célom az, hogy bemutassam, hogy felhasználhatósága túlmutat a mozgásszervi panaszok kezelésénél, és hogy milyen lehetőségei vannak, az általam választott nőgyógyászati betegségek kezelésében. Továbbá megtudjam, hogy a lakosság körében mennyire ismert a balneoterápia alkalmazása nőgyógyászati betegségeknél, és milyen ismeretekkel rendelkeznek a témával kapcsolatosan.

Módszerek:
Kutatásom első részében egy szekunder kutatást végeztem, melyben áttekintettem a releváns szakirodalmakat: ismertettem a fizioterápiát, különös hangsúlyt fektetve a balneoterápia meghatározására és történetére. Továbbá áttekintettem a különböző balneoterápiás eljárásokat, ezek után Magyarország gyógyvizeit vettem számba, végezetül pedig a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket összesítettem, kezelési lehetőségekkel együtt. Kutatásom második része tartalmazza primer kutatásomat, az általam készített kérdőív elemzését, és ismertettem annak eredményeit. A kérdőívemet a Google Forms segítségével szerkesztettem meg, és egy közösségi oldalon tettem közzé, amiket különböző csoportokban is megosztottam, ezek között volt olyan, ami a kutatási témámhoz kapcsolódott, szakmai csoport, és volt nem a téma köré szerveződött egyéb csoport is. A kutatásban csak nők vettek részt, és összesen 227 fő volt a kitöltők száma.

Eredmények:
Az eredmények kiértékelése adja meg a válaszokat kutatási felvetéseimre, és egy átfogó képet ad a balneoterápiás hazai helyzetről a nőgyógyászat alkalmazásában. Az eredmények azt mutatják, hogy a legelterjedtebb felhasználási terület a mozgásszervi betegségeknél van, és a balneoterápiát legtöbben a gyógyfürdőzéssel társítják. Kiderült az is, hogy a kitöltők nagy része tisztában van azzal, hogy mely hatóanyagú gyógyvizek a leghatásosabbak a nőgyógyászati betegségek kezelésében. Azonban az is kiderült a felmérésből, hogy a legtöbb válaszadónak nem javasolta még szakorvos a balneoterápia igénybevételét nőgyógyászati panasz kezelésének esetén, pedig a legtöbben nyitottak lennének a kiegészítő terápiák alkalmazása felé. Ha mégis vettek részt fürdőgyógyászati kúrán, akkor azt legtöbben mozgásszervi vagy bőrgyógyászati panasz miatt tették.

Következtetés:
Az eredmények alapján az a következtetés vonható le, hogy a köztudatban annyira nem elterjedt más betegség csoportoknál a balneoterápia alkalmazása, de az emberek nyitottak lennének arra, hogy esetlegesen a nőgyógyászatnál is kipróbálják. Ehhez azonban arra lenne szükség, hogy az embereknek legyen kellő információja arról, hogy miként vehetnek részt ilyen kezeléseken, és népszerűsítsük ezeket a gyógymódokat azon betegségcsoportoknál is, ahol nem túl elterjedt, mint például a nőgyógyászat.

Budai Kristóf Bence
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Mándy Zoltán egyetemi tanársegéd

Minőségfejlesztés műszaki vállalatok esetén, különösen egészségügyi szempontok alapján

Quality improvement for technical companies, especially based on health aspects

Bevezetés és célkitűzés:
Témaválasztásom aktuális és modern problémát tárgyal ezen téma ötvözi a jogtudományt, orvos és egészségtudomány és a szociológia köreit. Kutatásom fő célja munkavállalói szféra felmérése vállalaton belül több szempont alapján: munkakörülmény, továbbképzések, lehetőségek, egészségmegőrzés és probléma megoldás.
Módszerek:
Online kérdőívvel gyűjtöttem az adatokat 2023 októberében. A kérdőívben a kitöltők beleegyeztek a felmérésben való részvételhez és hozzájárultak a válaszaik felhasználásához a kutatásban.
Eredmények:
Összesen 160 fő töltötte ki. Ebből 126 kitöltő válaszát dolgoztam fel. 1 személy életkora nem felelt és 33 személy nem dolgozik vállalatnál ezért a kitöltésük nem felel meg a kutatásom szempontjából nem releváns. Kitöltők nemi arányokban vegyesen voltak férfiak és nők is. Kitöltők 40,9% a nemzetközi cégnél helyezkedik el, mint munkavállaló. Életvitelszerűen főkép fővárosban 35,7% a kitöltőknek. Főképp Főiskolai vagy egyetemi diplomával rendelkeznek a vállalaton belüli dolgozók 48,4%-a. Kitöltők nagyobb része végez szellemi tevékenységet munkája során 70,6%-a. Munkavégzésben főképp az üllő munka van jelen, ami 66,7-a a kitöltőknek. Szellemi munkának köszönhetően főképp üllő munkát végeznek a kitöltők 66,7-a. Kitöltők többsége végez rendszeresen testmozgást. Több mozgásformát végeznek főképp edző termi edzéseket. Minőségfejlesztés céljából a továbbképzési és oktatási programokat tartják fontosnak fejlesztési irányelv szerint a kitöltők 34,9%-a. Válaszadók 62,7%-nak nincsen lehetősége sportolni a munkahelyén. 77,8% a kitöltőknek nincsen lehetősége mentálhigiénés programon vagy stressz kezelésen részt venni, ki emelném a 22,2%-ot, akiknek van lehetőségük mert a következő kérdés csak hozzájuk fűződik összesen 28 fő itt főképp munkahelyi relaxációs/pihenőszobára van lehetőség. Az eszközinfrastruktúrával nagyobb részt megvannak elégedve 55,5% a kitöltőknek. Fejlesztési szempontból, amit szükségesnek tartanak: a technológiai infrastruktúra fejlesztése számítógép, programok, nyomtató, tabletek és számítógépes rendszerek újítása és korszerűsítése 29,3%. Munkavállalók körében elégedettség a minőségfejlesztési szempontokat figyelembe véve, a kommunikációval főleg pozitív visszajelzés látható 51,5%. Logisztikai fejlesztésekkel való elégedettség a munkahelyen főleg pozitív visszajelzés látható 50,8%. Cégen belüli probléma kezelés nagyrészt helyén van kezelve 35,7%. Munkavállalók többsége főképp 1 műszakban dolgoznak kitöltők 69%-a. Kitöltők 72%-a szerint nincsen szükség több műszakra az ő munkakörében. Rövid időn belüli műszakcserére a kitöltők válaszai szerint 63,5%-a tudja megvalósítani
Következtetés: A válaszok alapján a munkavállalók nagy része megvan elégedve a vállalat által nyújtott lehetőségnek. Eredményekből ki olvasható, hogy nagyobb figyelmet szentelnek a dolgozóknak és a körülmények javítására törekednek. Sok igényt tartanak a képzésekre és munkakörülmények fejlesztésére vállalaton belül.

Dely Beatrix
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr.habil. Dózsa Csaba
egyetemi docens

A kórházi ellátásokat kiváltó ellátási formák vizsgálata, főként a hazai Kardiovaszkuláris ellátásban, összehasonlítva a COVID-19 járvány befolyásoló hatásának következményével

Analysis of the performance and utilization of different care settings in Cardiovascular care compared to the COVID-19 pandemic influenced utilization

Bevezetés és célkitűzés:
Dolgozatom célja a kardiológiai ellátás széleskörű és mélyebb megismerése, különösen az ellátás korszerű elemeinek, az egynapos beavatkozások szerepének vizsgálata és arányának alakulása - korábbi kutatásaim folytatása.
Módszerek:
A Magyar Kardiológusok Társasága, Az Európai Kardiológus Társaság -ESC-European Society of Cardiology, Az Amerikai Kardiológus Kollégium-ACC Accreditation Services-American College of Cardiology irányelveit tanulmányoztam. A European Heart Journal szív-érrendszeri tanulmányait kutattam fel. A statisztikai adatokat a Központi Statisztikai Hivatal, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő, a WHO Health for all adatbázis és az Economic Co-operation and Development adatbázist használtam. Kvalitatív elemzésben 5 strukturált mélyinterjút készítettem kardiológus szakorvosokkal.
Eredmények:
2010-2018-ig 32 %-al nőtt a kórházi kezelések aránya, mely 2018-2021. év között további 8 %-al emelkedett, a háziorvosi, háziorvosi ügyeleti ellátások és a járóbeteg-szakellátások esetszáma is nőtt. Az Egynapos beavatkozások finanszírozása HBCs- alapon történik, és a Fekvőbeteg-szakellátási kiadások tartalmazzák. A vizsgált időszakban 2008-2020 között 45 %-al emelkedett a B-A-Z. Vármegyei Kórház egynapos ellátásainak a száma, kiemelkedő a másik három vizsgált intézménnyel szemben. Az adatokat tekintve 2015. évi 48%-os egynapos kihasználtság, 2019-ben 12 525 teljesített és elszámolt esetszám volt, 71 %-al. 2020. évre ez a szám 10 214-re csökkent, itt már látszik a járvány hatása is, 59 %-ra csökkent az egynapos kihasználtság és ez még tovább is csökkent, a kormányzat intézkedéseinek hatására. Továbbá az egynaposként elszámolt súlyszámok alakulásánál, vizsgáltam, hogy, 2023. év elején megjelentek a kardiológiai egynapos új súlyszámok, és a korábbi esetszámokhoz képest a jelenlegi arány az aritmiák kezelése esetén 98 %, míg a Percutan Cardiovascularis műtét és Bypass műtét 110 %-ot hoz, ezt követi a Percutan és egyéb érműtét stent nélkül 106,8 %-al. Az egynapos beavatkozások előnyei és hátrányainak vizsgálata és a halszálka diagramm elemzése által a befolyásoló és támogató eszközöket prezentálom.
Következtetés:
Arra a következtetésre jutottam, hogy elmaradtak a kontrollok, az elektív műtétek és a személyes háziorvosi ellátás a járvány idején és utána is. A koszorúér betegek száma és az ehhez kapcsolódó beavatkozások száma továbbra sem csökken, sőt a COVID-19 járvány időszakát követően csak emelkedett, és növelte a várólistát. A hazai társadalombiztosítás által finanszírozott egynapos beavatkozások még jelentős hatékonyságjavítási és gazdaságossági tartalékokat rejtenek magukban, figyelembe véve a Coronaria CT/MRI alkalmazásának lehetőségeit, és ezt kibővítve az egynapos kardiológiai beavatkozások ellátásába történő beillesztésével. A kutatásom alapján bebizonyosodott, hogy a kialakult várólista csökkenthető a korszerű rövid idejű ellátásokkal.

Kárpáti Alirán IV. évf. Egészségügyi szervező
Miskolci Egyetem

Konzulens:
Dr. habil Lukács Andrea
egyetemi docens

Egyetemi hallgatók tanulmányi motivációjának elemzése

Analysis of university students' motivation to study

Bevezetés és célkitűzés: A hallgatók tanulmányi motivációjának megértése segíthet olyan problémák feltárásában, amelyek a tanulmányok idő előtti befejezéséhez vezethetnek. Ezen negatív faktorok megelőzése fontos szempont az egyetemek életében. A kutatás célja megvizsgálni, hogy milyen tényezők játszanak szerepet abban, hogy a hallgatók motiváltak legyenek felsőfokú tanulmányaik folytatására.

Módszerek: A keresztmetszeti survey vizsgálatom során a hallgatókat a Neptun egységes tanulmányi rendszeren keresztül értem el 2023 őszén. A BSc/BA, MSc/MA és osztatlan képzésben tanuló hallgatók demográfiai kérdésekre adtak választ és kitöltötték a 28-tételes Academic Motivation Scale-t. A skála értékei 4-28-ig terjednek, a magasabb érték nagyobb motiváltságra utal. Az adatok elemzése az SPSS 28.0 statisztikai szoftverrel történt.

Eredmények: Összesen 524 fő töltötte ki a kérdőívet, 39,6% férfi, 59,1% nő, 1,5% nem kívánt válaszolni. Átlagéletkoruk 28,22 ±9,85 év volt, 54,4%-uk nappali tagozaton tanult és 69,7%-uk dolgozott a tanulmányok mellett. A hallgatók motiváltsága 17,96 ±5,25 értéket mutatott. A belső és külső motiváltságot összehasonlítva kimutatható volt, hogy inkább külső tényezők motiválják a hallgatókat, mint belsők. A t-próba alapján a női hallgatók és levelező tagozaton hallgatók szignifikánsan motiváltabbak voltak. A tanulás melletti munka nem befolyásolta az eredményt. Nem találtam különbséget az eredményben, ha lakóhely, a tanulmány fajtája szerint néztem, vagy ha a középiskolai eredményeit vettem figyelembe. A hallgatók motivációja különbséget mutatott a családi helyzet alapján. Akik szülőkkel, vagy egyedül éltek számottevően alacsonyabb motiváltsági szintet mutattak, mint a társas kapcsolatban élők, vagy egyéb családi állapotot megjelölők. Az anyagi helyzet rosszabbodásával a motiváció is jelentősen csökkenő tendenciát mutatott, míg az életkor növekedése a motiváció növekedésével mutatott szignifikáns kapcsolatot.

Következtetés: A hallgatók tanulmányi motivációját főleg külső tényezők befolyásolják. A felmérésben a nemek, a családi helyzet és az anyagi körülmények közötti különbség volt azonosítható a motivációs szintre.

Sasvári Donát Bene
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Mándy Zoltán
egytemi tanársegéd

Emberi és betegjogok megsértése az egészségügyben – Betegjogok megjelenése az állami és magánkórházakban

Violations of human and patient rights in health care - Patients' rights in public and private hospitals

Bevezetés és célkitűzés:
Kutatásommal egy olyan problémára keresem a választ, amely eddig is jelen volt és sajnos valószínű a későbbiekben is jelen lesz mindennapjainkban. Egyre több magán és állami egészségügyi intézményben sérülnek a betegek jogai. A két szféra összehasonlítását tűztem ki célul.

Módszerek:
Kutatásomhoz két primer módszert alkalmaztam. Készítettem egy google forms kérdőívet, amellyel az egészségügyi ellátásban résztvevő pácienseket céloztam meg. A kérdések a magán és az állami kórházakban tapasztalható és tapasztalt jogsértésekre irányultak leginkább. Ezen kívül készítettem egy mélyinterjút egy betegjogi képviselővel, aki a másik oldalról tudta bemutatni a két szféra különbségeit.

Eredmények:
A kérdőívből és a mélyinterjúból is kiderült, hogy a magán ellátásban is ugyanúgy jelen vannak a jogsértések, csak kisebb mértékben. Az is kiderült, hogy a páciensek sokkal elégedettebbek a magán ellátással, mint az állami ellátással. Ezen kívül azt is megtudtam, hogy nagyon kevesen fordulnak betegjogi képviselőhöz panaszukkal.

Következtetés:
Azt gondolnánk, hogy ha fizetünk egy ellátásért, akkor nem történhetnek jogsértések, azonban sajnos ez manapság már nem így van. Egyre nő a magán intézményekben való jogsértések száma is, az állami intézményekben pedig nem csökken ez a szám. A kutatásból kiderült az is, hogy nem csak a szolgáltató követhet el jogsértést, a páciens is tud kötelezettségszegéssel hátráltatni egy ellátást. Ennek fő oka, hogy sokan nincsenek tisztában jogaikkal és kötelezettségeikkel. Ha ezt a problémát orvosolnánk, az meg tudná könnyíteni az ellátás menetét és hozzásegítene a sikerességéhez.

Sándor Etelka Gabriella
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Marien Anita,
egyetemi docens

Egészségturisztikai fejlesztési lehetőségek Egerben
Health Tourism development opportunities in Eger

Bevezetés és célkitűzés:
Eger fürdőit már a középkorban is látogatták a gyógyulni vágyók. Az egészségturizmus történelmi hagyományaira, épített örökségére, természeti kincseire alapozva meghatározó pozícióra tett szert a magyar turizmus berkein belül. Meglátásom szerint mintha a turizmus mostohagyermeke lenne az egészségturisztikai szektor a városban. A miértekre keresem a választ. Célkitűzésem, hogy a kapott információk alapján átfogó képet kapjak Eger egészségturizmusának hiányosságairól és bizonyítsam, hogy az egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztésével növekedhet az ágazat népszerűsége.

Módszerek:
Dolgozatomban szekunder kutatáshoz felhasználtam szakkönyveket, a Magyar Turisztikai Ügynökség, Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, valamint Eger Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezetek összegzéseit és az általuk publikált statisztikai adatokat. Primer kutatást strukturált mélyinterjúk formájában végeztem. A mélyinterjúk alanyai (5fő) helyi, regionális vagy országos szinten rálátással bírnak a város jelenleg turizmusban/egészségturizmusban betöltött szerepére, fejlesztési lehetőségeire. A kutatás során felszínre kerülő eredmények figyelembevételével igyekeztem saját javaslataimat megfogalmazni.

Eredmények:
Az interjú kérdéseire adott válaszok rávilágítottak arra, hogy Eger, a Mátra-Bükk turisztikai régió meghatározó kulturális turisztikai központja. Eger turisztikai kínálatában megjelennek egészségturisztikai elemek, ezek súlya azonban jelentősen kisebb, mint más helyi vonzerőké. Összességében elmondható, hogy sem a város vezetése, sem a helyi szakemberek és a lakosság sem kezeli az egészségturizmust elsődleges prioritásként Egerben és egységes, városi szinten kifejezetten az egészségturizmusra tervezett értékesítési ajánlattal sem rendelkezik a város. Az egészségturizmus keresleti trendjeire jellemző az egészségtudatosság fokozódása, az idősek növekvő részvétele a turizmusban, modern életstílus, komplexitás. Az egészségturizmus keresleti trendjét a wellness szolgáltatások irányába tolódó kereslet jellemzi. A keresleti trendek, Eger egészségturisztikai erőforrásai (gyógyvíz) és a török fürdőkultúra egyedisége megalapozzák az egészségturisztikai fejlesztések létjogosultságát a városban.

Következtetések:
Az egri turisztikai desztináció az érettség szakaszában van. Ahhoz, hogy megtartsa a pozícióját új piacok megszerzésében kell gondolkodnia. Megoldásként az egészségturizmus fejlesztését javaslom kiegészítő termékként, akár újrapozícionálás révén. Eger újrapozícionálása az egészségturizmus területén a gyógy- és termálvízre alapozott kínálat bővítése által érhető el.

Debreczeni Edina
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. habil. Lukács Andrea
egyetemi docens

A serdülők hozzáállása a cukorbetegséghez
Adolescents' attitudes towards diabetes

Bevezetés és célkitűzés:
Az 1-es típusú cukorbetegség életre szóló kezelést és gondozást igényel. A gyerekeknek meg kell tanulni, hogyan kezeljék a betegséget úgy, hogy közben egyensúlyban tartsák iskolai, szociális és családi életüket. Fontos, hogy megértsük milyen nehézségekkel néznek szemben a cukorbeteg serdülők és a szüleik a betegség gondozása során.
A kutatás célja az volt, hogy betekintést nyújtson az 1-es típusú cukorbetegség serdülőkori kezelési és életmódbeli kihívásaiba, valamint feltárja, hogyan viszonyulnak a serdülők a betegséghez.

Módszerek:
Minőségi kutatásom során félig strukturált interjút készítettem 26 szülővel és 26 fő serdülővel, akiket legalább 11 éves korban diagnosztizáltak 1-es típusú cukorbetegséggel. A gyermekekkel az interjúra a Diabetes Szakambulancián került sor, míg a szülők többségével online módon beszélgettem. Minden interjú alanynak ugyanazokat a kérdéseket tettem fel. A kapott információkat digitálisan rögzítettem, szó szerint átírtam, majd tartalomelemzéssel dolgoztam fel. A szülők írásban, a gyermekek szóban hozzájárultak a kutatásban való részvételéhez.

Eredmények:
Az interjúk azt mutatták, hogy a serdülők a felelősségvállalás és önállóság fontos szakaszában vannak. Számos gyermek már önállóan kezeli a betegséget. A szülők 10 éves kor körül adtak nagyobb szabadságot a döntésre, azonban az új technikai lehetőséget kihasználva a szülők egy része nyomon követi gyermekének állapotát. A serdülők nagy része nem érzékelt változást a gyermekkori kezeléshez és gondozáshoz képest, vagy nem tudatosult bennük. A szülők közül néhányan könnyebbnek érzik, hogy a felelősség nagy része a gyerekre hárult, és ő már tudja mit kell tennie. A szülők másik része arról panaszkodott, hogy nem hallgatnak rájuk a serdülők és a társasági kihívások miatt nagyobb kilengések történnek. A betegségről történő kommunikáció, főleg családon belül, nem jelent problémát a legtöbb gyereknek. Csak 1-2 jelezte, hogy nem szívesen vállalja fel a betegségét mások előtt. A fizikai aktivitás végzése során nem jeleztek különösebb problémát sem a serdülők, sem a szüleik.

Következtetés:
A kutatásomból arra következtettem, hogy a cukorbetegség összetett betegség és egyénileg eltérő a serdülők betegséghez történő viszonyulása. Részben a gyermek jelleméből és viselkedéséből, részben a szülői hozzáállásból fakad, hogy mennyire sikeresen veszik a betegség gördítette akadályokat.

Dér Dorina
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulensek:
Dr. Mándy Zoltán, egyetemi tanársegéd

Munkajog az egészségügyben, különös tekintettel az egészségügyi szolgálati jogviszonyra

Labour law in the health sector, with special reference to the health service

Bevezetés és célkitűzés:
Kutatásommal feltárom az új egészségügyi szolgálati jogviszony munkajogi értelemben vett sarkalatos pontjait, amelyek esetlegesen el tudják bizonytalanítani a szakdolgozókat szakmájuk gyakorlásától.

Módszerek:
Elsőként a témában fellelhető releváns szakirodalmat dolgoztam fel, köztük jogszabályokat, kormányrendeleteket, folyóiratcikkeket, könyvrészleteket. A kutatás további részében két empirikus kutatási módszert alkalmaztam. Készítettem egy mélyinterjút egy gyermeksebész szakorvossal, valamint egy kérdőív segítségével felmértem az egészségügyi dolgozók véleményét, tapasztalatait a jelen egészségügyi szolgáltatási jogviszony helyzetéről.

Eredmények:
A mélyinterjúból és a kérdőívre kapott válaszokból is egyértelműen kiderült, hogy az egészségügyi dolgozók nagy többsége nem elégedett a jelenlegi helyzettel. Azt is megerősítették a válaszok, hogy hiába vannak szabályok az új jogviszonyban, mégis sok a jogsértés. A dolgozók tisztában vannak jogaikkal és kötelezettségeikkel is nagyrészt, azonban a legtöbben nem terelik jogi útra a munkajogi problémát, így továbbra sem történik lényegi változás. A mélyinterjú alapján a kirendelés tudná elbizonytalanítani a dolgozókat szakmájuk gyakorlásától.

Következtetés:
Az új egészségügyi szolgálati jogviszony szabályozásai hasznosnak bizonyulnak, azonban még nem épült be teljesen a gyakorlatba minden pontja. Többek között ilyen a hálapénz, mivel ugyan büntethető, és van is már példa büntetett esetre, sok helyen továbbra is jelen van. A kutatások azt mutatják, hogy kissé félelemben dolgoznak az egészségügyi dolgozók, mivel katonai utasításokat kapnak, illetve nem mernek munkajogi pert indítani jogos esetekben sem, mert féltik jelen és jövőbeli munkalehetőségeiket is.

Kovács Viktória
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

A munkahelyi közeg hatása a mentális egészség alakulására
The impact of the workplace environment on mental health

Bevezetés és célkitűzés:
Az emberek nagy részének nagyon meghatározó a mindennapi életében a munkahelye, illetve az ehhez köthető lelki és mentális egészsége. Kutatási munkám célja, hogy kutatásom által szélesebb körű ismeretek adjak a munkahellyel kapcsolatos mentálhigiéniás tevékenységekről, illetve, hogy ismertessem a munkahely pozitív és negatív hatásait az emberek mentális egészségére nézve.

Módszerek:
A primer kutatásomat kérdőív formájában tettem közzé, több online közösségi oldal felületén. A kérdőívet 2023. október 9.-én nyitottam meg és 2023. október 15.-én zártam le. A kérdőív címe „A munkahelyi közeg hatása a mentális egészség alakulására" címet viselte, amely a szakdolgozatnak is a címe. A kérdőív összesen 23 darab kérdést tartalmazott, amelyből 5 darab kérdés nyitott kérdés volt, és a további 18 kérdés pedig zárt kérdés formájában volt elérhető. A kérdőívemben a kitöltőket munkahelyükkel kapcsolatos tapasztalataikról, illetve a mentális egészségükre gyakorolt hatásokról kérdeztem.

Eredmények:
Feltételeztem, hogy a legtöbb ember mentális egészségére negatívan hat a munkahelye. Ez a kutatási kérdés beigazolódott, mert a kitöltők 40,6%-a válaszolta azt, hogy negatívan hat a munkahelye a mentális egészségére. Feltételeztem, hogy az emberek többségének a munkahelyi stressz az, amely leginkább negatív hatást gyakorol a mentális egészségére. A válaszok alapján kiderült, hogy a munkahelyi stressz az, amely leginkább negatív hatást gyakorol mind a személyekre, mind pedig a mentális egészségükre. Feltételeztem, hogy a legtöbb embert nem értesítik arról a munkahelyén, hogyan is tudna tenni a mentális egészsége fejlesztéséről, a munkahelyén belül. Ez a kutatási kérdés ugyancsak beigazolódott a kitöltők oldaláról. Hiszen arra a kérdésre, hogy megfelelő információval látja el a munkahelye a mentális egészségfejlesztésről nagy százalékban azt válaszolták a kitöltők, hogy nem. Összesen 234 főből, 164-en, vagyis 70,1%. Feltételeztem, hogy a többség szerint az emberek munkahelyi viselkedése eltér a magánéleti viselkedésüktől. Az utolsó kutatási kérdés megcáfolódott. Hiszen arra a kérdésre, hogy a kitöltők szerint eltér-e a munkahelyi illetve a magánéleti viselkedés, igaz csak kis százalékban, de a nem opcióra érkezett be nagyobb százalék. Pontosan 51,7% szerint, vagyis 121 fő szerint ez nem tér el.

Következtetés:
Kutatásomban kiderült számomra, hogy a magyar lakosság körében a munkahelyi mentális egészség témaköre igen csak keveset foglalkoztatott téma. Pedig a kitöltők válaszai alapján sokkal nagyobb figyelmet érdemelne ez a terület. Kutatásom rámutatott arra, hogy nagyon sok ember küzd meg a munkahely negatív hatásaival a mentális egészségre nézve, csak nem tudják, milyen lehetőségeik vannak ezen, problémák csökkentésére, illetve nincsennek megfelelően informálva a lehetőségeikről. A kutatásommal szerettem volna felmérni, hogy milyen szinten van jelen a magyar lakosságban ez a probléma, illetve, hogy mennyire elégedettek az emberek a munkakörülményeikkel

Magyari Eszter Boglárka
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Rucska Andrea
főiskolai tanár

Családok összetételének és magatartásának hatása a turizmusra

The impact of family composition and behaviour on tourism

Bevezetés és célkitűzés:
Az elmúlt évtizedekben Magyarországon egyre kedveltebbek lettek a szabadidős utazások. A különböző életciklusokban azonban más-más kihívással néznek szembe az emberek, és a turizmus, mint növekvő gazdasági és élménynyújtási ágazat, fontos, hogy tudjon alkalmazkodni és eleget tenni az elvárásoknak. Tanulmányom célja feltárni a családi szektor jellemzőit és a családi modellek hatását a turizmusra, hogy egyedülállóként, házasságkötés után és gyermekvállalás után hogyan változnak az igények, utazási szokások.

Módszerek:
Ehhez kérdőíves felmérést alkalmaztam, melyben az igényeket mértem fel, hogy a turizmusban mely területeknek kellene válaszolni ezekre az igényekre, hogy még inkább családbaráttá váljanak.

Eredmények:
A kérdőíves kutatás legfontosabb eredményei között szerepel, hogy a családok egyfelől bátrabban indulnak el utazni, ha elég információ áll a rendelkezésükre, ha a megfelelő feltételek biztosítottak a számukra. Az egy és két gyermekes családok inkább a változatos programok és a lehetőségeket részesítik előnyben. Aktív turistaként kívánnak részt venni, ha adott a lehetőség és a kellő motiváció. A felmérés alapján a megkérdezettek 73%-át legjobban az együtt töltött idő motiválja. Az utazási döntésben a gyermekek jelenléte döntő. A gyermek nélküliek többször tudnak részt venni a turizmusban, mint a gyermekesek. A háromnál több gyermekes családok viszont nagyon ritkán tudnak utazni, és akkor is főleg csak egynapos kirándulásokra tudnak elmenni. A szolgáltatások közül a felmért igények a következők: 39%-ának fontos az all inclusive vagy félpanziós ellátás, 34%-ának az olyan kényelmi szolgáltatások, mint a büfé, 32%-ának a wellness szolgáltatások és 26%-ának a játszótér. Az igények felmérését követően arra következtetek, hogy ezt az arányt javíthatná az, ha a megfelelő fejlesztések megtörténnének: az akadálymentesítés, a felszereltség bővítése és a családbarát szolgáltatások megszervezése, mint például a gyermekfelügyelet.

Következtetés: Az eredmények vizsgálata után fejlesztési stratégiát és telefonos applikáció tervezetet készítettem, mely a családok bevonzását segítené a turizmusba.

Papp Ágnes Panna
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

Az Észak-Alföldi régió lovasturizmusa
Equestrian tourism in the Northern Great Plain region

Bevezetés és célkitűzés:
Dolgozatomban az Észak-Alföldi régió lovasturizmusával foglalkozom. Azért ezt a témát választottam, mert nagyon közel állnak hozzám a lovak és az alföldi puszta világa. Kutatásom célja elsősorban az, hogy feltérképezzem a köztudatban az emberek milyen információkkal és tapasztalatokkal rendelkeznek a lovasturizmussal kapcsolatban, illetve milyen hiányosságok vannak jelen és hogyan lehetne népszerűsíteni ezt a területét a turizmusnak.

Módszerek:
Dolgozatom primer kutatásához az online kérdőíves megkérdezést választottam, melyet egy közösségi oldalon osztottam meg nyilvánosan. Összesen 25 kérdést tettem fel, melyek összeállításakor szemmel tartottam, hogy a kérdések értelmezhetőek legyenek hozzáértők és a témában nem jártas személyek számára egyaránt. A kutatás során arról kérdeztem a résztvevőket, hogy mennyire ismerik hazánk lovasturizmusát, milyen kapcsolatuk van a lovakkal és mit próbálnának ki szívesen a turizmus lovas ágazatán belül.

Eredmények:
A kutatásom során a beérkezett válaszok alapján bebizonyosodott, hogy a lovaturizmus és a lovakkal kapcsolatos tevékenységek leginkább a nőket érdeklik, a korosztályt tekintve az idősebb generáció ugyanúgy érdeklődik a lovas lehetőségek iránt, mint a fiatalabbak. A lovasturizmusról sokan hallottak már innen-onnan, de pontosan megfogalmazni csupán az emberek kis része tudja és a kitöltők legnagyobb része nézőként már járt lovakkal kapcsolatos rendezvényen, a legtöbbet látogatott esemény a Hortobágyi Lovasnapok volt. Az általam megkérdezett emberek a lovasturizmus legnagyobb gyengeségét a marketing tevékenységben és a naprakész információk hiányában látták. A válaszadók véleménye szerint az ágazat fejlesztése és javítása érdekében nagyobb hangsúlyt kellene fektetni ezekre a gyengeségekre.

Következtetés:
A megkérdezettek válaszai és a kutatásom alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az emberek tudatában a mai napi él az az eszme, miszerint lovas nemzet a magyar. Az emberek viszont nem rendelkeznek kellő tudással a lovasturizmussal kapcsolatban, mégis ha tehetnék, részt vennének a turizmus ezen ága által nyújtott lehetőségeken és programokon. A marketing megfelelő kiépítésére van a legnagyobb szükség, hogy minél több emberhez eljuthasson a lovasturizmus. A résztvevők számát és a népszerűséget növelni lehetne rendszeresen szervezett programokkal, valamint a lovaglás iskolai tantervbe való beillesztésével, még több fiatalt lehetne vonzani a lovak világába. Összegzéseként és a kapott eredmények tükrében úgy gondolom, hogy szükség van a marketing javítására, valamint a megfelelő időben történő tájékoztatásra, hogy a lovasturizmus hatékonyabban működjön és ismertebb legyen hazánkban.

Strázsi Adrienn
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Dózsa Csaba
egyetemi docens

Otthoni ellátások helyzete Magyarországon különös tekintettel a szondatáplált betegekre

The situation of home care in Hungary, especially for tube-fed patients

Bevezetés és célkitűzés:
Felkutatom, hogy az enterális táplálással élők milyen betegség miatt kerülnek erre a táplálásra, az otthoni szakápolás/ hospice ellátás elérési lehetőségeit, az ő lehetőségein keresztül. Kórházi hazabocsájtás után milyen ápolási lehetőséggel élhetnek.
Módszerek: Kiindulásként szekunder kutatás keretében feldolgoztam a témában releváns fellelhető szakirodalmat a 2000-es évtől a 2022-es évig. Empirikus kutatásomban a Nutricia által készített 262 szondás beteggel készített kérdőív eredményeit használtam fel. Ezek mellett kvalitatív kutatást is végeztem: öt strukturált mélyinterjút készítettem szakápolókkal. Összehasonlító diagramot készítettem a szakápolási szolgálatok adataiból a KSH adatbázisának a felhasználásával. Végül táblázatos formában összevetettem a szondatáplálás főbb jellemzőit kórházi és otthoni ápolás keretében.

Eredmények:
A szondatáplált betegnek NEAK finanszírozottan otthoni szakápolást/ hospice ápolást van lehetősége igénybe venni, szakápolással rendelkező idősotthonba tud menni a beteg. Szakápolóknak diplomás ápolónak kell lenni és rendelkezni kell a jogszabályban megfogalmazott eszközökkel. Elsősorban daganatos megbetegedés estén jogosult az otthoni vagy intézeti hospice ellátás igénybevételére. A NEAK finanszírozott ellátások mellett igényelhető az ingyenes Nutricia Otthonápolás. Magyarországon a szondatáplált betegek több, mint 50%-a daganatos megbetegedéssel él, Európa más országaiban a neurológiai kórképek vannak túlsúlyban a szondatáplált betegeknél. Szondatáplált betegeknél 196 napos, a daganatos betegek esetében 100 ellátási nap körüli mediánértéket határoztak meg.

Következtetés:
A kórházi hazabocsájtás után hazánkban a szondatáplált betegeknek van lehetősége az állapotától és betegségétől függően otthoni szakápolásra vagy hospice ellátásra, ingyenesen kaphat segítséget az erre specializálódott szolgálattól. Idősotthonba is kerülhet a beteg, ha van szakápolásuk, ahol meghatározott végzettséggel, tapasztalattal és eszközökkel rendelkeznek. Mivel növekszik a krónikus betegségek száma így nagyobb hangsúlyt szükséges helyezni az otthoni ellátásokra, ami a kórházak számára költségkímélő. Fontos kiemelni, hogy az otthoni ellátás segíteni tudja a betegeket a gyógyulásban, alacsonyabb a fertőzés veszélye és költséghatékony megoldást nyújt az egészségügyi ellátórendszer számára.

Szabó Nikolett
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Dr. Mándy Zoltán
egyetemi tanársegéd

Érvelés az állami- kontra privátegészségügy mellett/ellen

Reasoning pro/contra in between public- or private healthcare

Bevezetés és célkitűzés:
Manapság Magyarországon egyre nagyobb teret hódít az egészségügyi ellátásban a magán szolgáltatás. Kutatásom fő célja a privát egészségügyi szolgáltatások igénybevételének felmérése Magyarországon, a két szektor helyzeténekösszehasonlítása, illetve milyen a külföldi ellátórendszerekhez képest a hazai.

Módszerek:
A kutatásomat a 2023. augusztus 10.-től 2023. szeptember 22.-ig és a 2023 augusztus 31-től 2023. október 09.-ig nyitva álló saját készítésű online kérdőíveimmel eszközöltem, illetve 2023 októberében szakmai mélyinterjút készítettem.

Eredmények:
A magyar nyelvű kérdőívet összesen 326 fő töltötte ki, azonban 324 fő válasza került feldolgozásra. Az angol nyelvű kérdőív kitöltésében 141 fő vett részt és mind feldolgozásra került. Emellett egy közel 1 órás szakmai mélyinterjú került feldolgozásra. A kérdőívek esetében a kitöltők nem szerint főként nők voltak. Település és ország szerint is igen változatos eloszlással voltak. A külföldi kitöltők legnagyobb része az Egyesült Királyság, illetve Németország területéről származott. A kutatás során kiderült, hogy a résztvevők legnagyobb része (belföldön 94%, külföldön 62% és a mélyinterjú alanyom) már vett igénybe élete során magánellátást. Az is kiderült, hogy a résztvevők döntő többsége a magánszektorban kapott ellátást ítélte színvonalasabbnak. A kereset szempontjából a kitöltők 92%-a és a mélyinterjú alany tartotta jövedelmezőbbnek a privátszektort. Az átjárhatóság kérdése egész megosztó volt. Külföldöt tekintve inkább átjárható főként az Európai országokban, viszont egyes ázsiai országokban egyáltalán nem járható át. Magyarországot tekintve megosztó volt a kérdés. Néhány válaszadó szerint részben átjárható, és az interjú alanyom szerint is. Néhányan úgy vélték a jelenlegi törvénykezés mellet nincs átjárhatóság. A várólistával kapcsolatban elég eltérő eredmények születtek. A külföldi országokat tekintve, mint például Ausztrália, Lengyelország, Tunézia, Peru a várólista hossza 3 hónaptól több, akár fél évet is meghaladó. Magyarországon élők szerint, a több mint 80%-a a kitöltőknek hazánkban az előbb említett országokhoz hasonlónak ítélte a várólista helyzetét. Egyesült Királyságból, Németországból, Finnországból és Franciaországból kitöltők ezzel szemben néhány hetesnek mondták a saját országuk állami szektorának várólistáját. Magyarországon a leginkább igénybevett szolgáltatások a fogászat volt 90%-kal. Ezt követte a szülészet és nőgyógyászat a kitöltők közel 60%-a, majd a bőrgyógyászat, a résztvevők közel 50%-a szerint. Ami az interjú alanyt illeti, a véleménye szerint a Covid előtt főként a traumatológiai és a sebészeti, utána a kardiológiai és a belgyógyászati szakrendelés lett a legjelentősebb hazánkban. A résztvevők 91%-nak még nem volt külföldi ellátó rendszerrel kapcsolatos tapasztalata, az interjú alanyomnak szintén nem volt.

Következtetés:
A válaszok alapján az kutatási alanyok tisztában vannak a magán- és állami szektor jelenlegi helyzetével. A magánszektor egyre nagyobb teret hódít főleg belföldön, és az emberek a szakrendelések esetében egyre többször igénybe veszik. A jelenlegi felállás szerint a legtöbben nem gondolkoztak a külföldi ellátórendszer igénybevételén.

Vanczák Virág Dóra
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar

Konzulens:
Pászk Norbert egyetemi tanársegéd

Balneoterápia hazai felhasználási lehetőségei
Possible uses of balneotherapy in Hungary

Bevezetés és célkitűzés:
Kutatásom témája a balneoterápia hazai felhasználási lehetőségei. A fürdőhelyeket mára kikapcsolódás, pihenés céljából is használhatják az emberek, azonban sok helyen érhetőek el különböző balneoterápiás kezelések. A kutatásom fő célja, hogy felmérjem Magyarországon mennyire elterjedt a balneoterápia és ennek vállfajai, például az ivókúra, a fürdőgyógyászat, víz alatti torna és egyéb kezelések. A kutatásom során arra is figyelmet fordítottam mennyire gyakran járnak Magyarországon ilyen típusú kezelésekre, illetve, hogy mennyire hatásosak egyes mozgásszervi megbetegedés esetén, valamint, hogy szívesen választják-e az emberek gyógyszeres kezelés helyett, illetve esetleges műtétek után.

Módszerek:
Primer kutatást végeztem a témával kapcsolatban, a kérdőívem 24 kérdésből állt. A kérdések úgy lettek összeállítva, hogy felnőtt egészséges és felnőtt mozgásszervi betegek is egyaránt kitölthették. A kitöltők közösségi felületeken találkozhattak a kérdőívemmel, illetve volt, akinek külön kérésre e-mailben továbbítottam. Összesen 171 fő töltötte ki a kérdőívemet. A kérdések között megtalálhatóak feleletválasztós, valamint hosszabb, szöveges választ igénylő kérdések.

Eredmények:
Az eredmények alapján, amit a kitöltők válaszaiból tudtam leszűrni azt az eredményt kaptam, hogy hatásosnak bizonyulnak a különböző balneoterápiás kezelések, azonban megfelelő ideig kell alkalmazni. Sokaknak segített a gyorsabb gyógyulásban, esetleges műtétek utáni felépülésben. Sokan a gyógyszereket is el tudták hagyni, válaszaik alapján. Sokan azért jártak ilyen típusú kezelésekre, hogy könnyebb legyen nekik a napi teendőik elvégzése, illetve, hogy teljes értékű életet élhessenek.

Következtetés:
A kérdőív alapján azt a következtetést vontam le, hogy az elmúlt évekhez képest sokan ismerkedtek meg ezekkel a kezelésekkel és akik kipróbálták nagyrészt pozitívan vélekednek hatásosságáról. Sokan azonban még nem ismerik, ezt a kérdőívben adott válaszok alapján le tudtam szűrni. Ennek fejlesztése vagy a lakosok magasabb szintű tájékoztatása fontos előnyt jelentene, hogy minél többen kipróbálhassák. Az is nagy fejlődést jelentene ezeknek a területeknek, ha az állam több figyelmet fordítana a kezelések támogatására és sokkal többen próbálnák ki.

Burányi Réka, Tóthfalusi Rebeka
Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda
Általános Iskola, Gimnázium és
Pedagógiai Szakgimnázium
12. évfolyam/ Pedagógiai ágazat tanulói

Konzulens:
Bóna Tímea
egészségügyi szaktanár

A fiatalok egészségtudatos táplálkozása a 21. században.
Mennyit tudsz a táplálkozási zavarok kiváltó okairól, és súlyos következményeiről?
Health-conscious nutrition of young people in the 21st century.
How much do you know about the root causes and serious consequences of eating disorders?

Bevezetés és célkitűzés: Napjainkban egyre gyakoribbá válnak a gyermekek körében a bőr és gastrointestinalis panaszok, hátterükben az emésztési-felszívódási zavarok felismerése is. A vizsgált időszakban diagnosztizált laktóz és vagy fruktóz malabsorptiós betegek jellemzőinek feldolgozása, a betegség jobb megismerése.
Módszerek: A kivizsgálás módszereként kutatómunkámat retrospektív dokumentum-elemzésként végeztem. Pontosabb adatok érdekében a B-A-Z Vármegyei Központi Kórház és Egyetemi oktatókórház Belgyógyászati részlegén végeztem. A 2012 és 2016 közötti időszakban diagnosztizált 0-18 éves betegek közöl 100 gyermek adatait gyűjtöttem össze 2022 márciusában.
Eredmények: 29 lány és 29 fiú volt laktóz intoleranciában szenvedő, 38 lány és 22 fiú fruktóz malabsorptios betegek. Mindkét diagnózis fennállt ezek közül 18 betegnél. Életkor szerinti eloszlásban a legfiatalabb 4 hónapos a legidősebb pedig 18 éves volt a diagnózis felállításakor. Nemek szerinti eloszlásban a laktóz malabsorptiónál nincs különbség a vizsgált betegeknél, a fruktóz malabsorptio pedig a lányoknál fordul elő gyakrabban. A 9 év körüli lányoknál állították fel leggyakrabban a laktóz intolerancia diagnózist, a fiúk körében 4 és 10 év közt egyenletesen derült ki a betegség. A Fruktóz malabsorptiós lányoknál átlagosan 8 év volt az életkor a diagnózis időpontjában, a fiúknál 5-6 év, valamint 15 év körüli a csúcs. A laktóz malabsorptió által kiváltott bőrtünetként leginkább az urticaria 17/58 és a száraz bőr-ekcéma 23/58 fordult elő, enterális tünetekként hasfájás 34/58, puffadás 12/58, híg széklet- hasmenés 10/58, székrekedés 7/58, hányinger-hányás-reflux 15/58. Egyéb társbetegség: recidív köhögés-asztma 13/58, ízületi fájdalom 8/58, ételallergia 3/58, vashiány 11/58, caries 4/58, fejfájás 3/58.
A fruktóz malabsorptióban észlelt tünetek: 9/60 urticaria, 14/60 ekcéma, hasfájás 39/60, puffadás 13/60, híg széklet- hasmenés 20/60, székrekedés 9/60, hányinger-hányás-reflux 24/60. Egyéb társbetegség: recidív köhögés-asztma 14/60, ízületi fájdalom 5/60, ételallergia 5/60, vashiány 12/60, caries 6/60, fejfájás 6/60. Dominálóak mindkét malabsorptiónál az enterális és bőr tünetek voltak. A mindkét malabsorptioban szenvedők adatait is figyelembe véve urticaria inkább laktóz malabsorptioban, hányinger-hányás-reflux, caries, fejfájás inkább fruktóz malabsorptioban gyakoribb. Az astma gyakran előfordul, de nem gyakrabban, mint ebben az életkorban az átlag, tehát ez társbetegség.
Következtetés: A betegek panaszait figyelembe véve a kivizsgálás során fontos a tejcukor és gyümölcscukor terhelés elvégzése, ezáltal a laktóz és/vagy fruktóz malabsorptio igazolása, vagy kizárása a háttérben. Megoldásként a beteget diétára kell fogni, illetve laktázpótlásban részesíteni, ami javítja a betegek életminőségét a későbbiekben.

Gál Patrícia – Puskás Jázmin Kiara
Kossuth Lajos Evangélikus
Általános Iskola Gimnázium
és Pedagógiai Szakgimnázium

Konzulens:
Molnárné Litványi Krisztina
biológia-kémia-pedagógia szakos
középiskolai tanár

SZFERIFIKÁCIÓ ÉS LUGOL-PRÓBA
A kimutatási reakciók egy újfajta megközelítése

SPHERIFICATION AND LUGOL TEST
A new approach of the detection

Bevezetés és célkitűzés:
Célunk egy gyógyszerészetből ismert technológiának, és a kimutatási rekcióknak az ötvözése, újszerű megközelítése.

Módszerek:
Szferifikáció, avagy gömbbé formálás során, nátrium-alginátot tartalmazó folyadék segítségével különféle gyöngyöt hozunk létre, ami leginkább a kaviárhoz hasonlítható. Kívülről ruganyos zseléréteg zárja körül a gyöngy belsejébe zárt anyagot, folyadékot. Ezt a folyamatot szeretnénk bemutatni. A gyöngy belsejébe lugol oldatot, valamint réz-szulfát oldatot fogunk rejteni, azaz, keményítő és fehérje kimutatása kicsit másképp.

Eredmények:
Szép gyöngyök képződtek a lugol oldat szferifikációja során, melyeket keményítő oldatba helyeztem. A gyöngyök körül megjelenő sötétkék elszíneződés mutatja, hogy a gömb belsejéből a Lugol-oldat kidiffundál a környezetbe, ahol a keményítővel sötétkék színreakciót ad. A lúgos réz-szulfát oldat szferifikációja során keletkezett zselészerű kígyókból, egy-egy darabot tejbe helyezünk. 5-10 perc múlva a zselé ibolya színűre változott.

Következtetés:
A reakció lényege, hogy a Na-alginát Na^+ ionjai Ca^{2+} ionra cserélődnek, melyek két alginát láncot kötnek össze, gömböt alkotva. Az első esetben sikerült a lugol oldatot a gömbök belsejébe zárni, míg a másik estben a lúgos réz-szulfátot zártuk a gyöngy belsejébe. Az első estben a lugol-oldat kisebb mérete lehetővé tette az exozmózist, míg a második esetben a nagyobb méretű réz ionok nem jutnak ki a gömbből, de a lila elszíneződés jelzi, hogy a tej bediffundál a kígyókba, ahol megjelent a peptidkötéssel komplexet képező Biurett.

Horváth Leila
Miskolci Egyetem
Ferenczi Sándor
Egészségügyi Technikum

Konzulens:
Juhászné Dr. Szalai Adrienn
tudományos főmunkatárs

Bullying a középiskolában
Bullying in secondary school

Bevezetés és célkitűzés:
Szerettem volna felmérni, hogy a középiskolám két különböző életkorú osztályközösségeiben mennyire jellemző az iskolai bántalmazás előfordulása.

Módszerek:
A vizsgálatot rövidített Agresszió és viktimizáció skála segítségével végeztem, amelyet Pamela Orpinas dolgozott ki az iskolai agresszív viselkedés és a viktimizáció gyakoriságának és súlyosságának önbevallásos mérésére alkalmas. A kérdőív validitási vizsgálatát Magyarországon Bácskai Erika és munkatársai végezték el. A kérdőívet 9. és 11. osztályos tanulók töltötték ki.

Eredmények:
A kérdőívre kapott válaszok alapján a tanulók több mint háromnegyede nem tapasztal ellene irányuló verbális vagy fizikai agressziót. Ez alól kivétel a 9. osztályban a a kötekedés és a csúfolódás gyakoribb előfordulása. Emellett a kilencedikeseknél többször előfordul a szándékos kiközösítés is. Az önbevallásos teszt agresszió részében a 9. osztályban a tanulók 55%-a írta be az, hogy egyszer sem kötekedett és 73%-uk nem csúfolta ki az osztálytársait egy alakalommal sem. A tizenegyedik osztályos tanulóknál a többi kérdés esetén hasonló, vagy még ritkább az agresszió és a viktimizáció előfordulása.

Következtetés:
A szóbeli agresszió és viktimizáció is gyakoribb valamivel a kilencedik osztályos tanulók között, mint a tizenegyedikesek körében. Fizikai agresszió (lökdösődés, ütögetés) csak ritkán fordul elő és többszöri megjelenés mindössze egy-egy esetre korlátozódik, és tizenegyedikesek körében ez is kevésbé jellemző. A kilencedikesek körében gyakoribb agresszív viselkedés feltehetően az új közösségek formálódásának velejárója. Tizenegyedikesek már egy összeszokott osztályközösség, ahol ismerik egymást a gyerekek és jobban alkalmazkodtak egymáshoz.

Kovács Jázmin
Mikszáth Kálmán Gimnázium

Konzulensek:
Madjász Julianna
Kovács Kitti

Étrend-kiegészítők használata fiatalkorban
Use of dietary supplements in young adulthood

Bevezetés és célkitűzés:
Az egyre modernebb és fejlettebb világunkban sokkal nyitottabban állunk hozzá különböző egészségünket szolgáló termékek használatához. Ezt szerette volna a szerző feltérképezni a saját korosztályában. Egy nagyon tág fogalomként tekinthetünk, mint étrend-kiegészítőkre, amiknek használatánál egyénenként eltérő céllal kezdhetünk bele. Ezeknek a lehetőségeknek a körüljárása inspirálta a kutatás megkezdését, továbbá a szerző célja felmérni a 18 és 23 éves korosztály érdeklődésének mértékét az adott témában.

Módszerek:
A kutatómunka kérdőíves adatfelvétellel történt 2023 őszén. A kérdéssor internetes platformon került nyilvánosságra, amelyet összesen 97 fő töltött ki. Ebből 57 lány és 40 fiú. A kérdőív kitöltésénél gondos figyelmet szánt a szerző a személyi adatok bizalmasságára, a kérdéssor kitöltése anonim módon zajlott.

Eredmények:
A kérdőívet kitöltők 85 %-a fogyaszt valamiféle étrendkiegészítőt, 62%-ban napi rendszerességgel. Életkor szerint számottevően kimagasló a 18 éves korosztály (35%) a többihez mérten. A kutatásban résztvevők körében ritkább a háromnál többféle készítmény szedésének előfordulási gyakorisága. Legnagyobb százalékban egészségmegőrzési céllal (79%) és betegségmegelőzés (57%) kezdték használni, 45%-ban önszántukból, többi esetben külső javaslat hatására. A készítményekről tudnivalókkal kapcsolatban kb. ugyanakkora százalékban fordulnak szakemberhez, mint az internetes platformokhoz, azonban az összetételre 83%-uk figyelmet fordít. Átlagban 10 000 Ft alatti összeget szánnak ezen készítményekre havonta, és nagyobb százalékban szaküzletben vásárolják meg (70%). A válaszadók 92%-a nyitott lenne ilyen témájú előadásokra az iskolákban, és 50-85%-os érdeklődést véleményeznének.

Következtetés:
A kérdőív kitöltéséből arra a következtetésre jutott a szerző, hogy egyre tudatosabb a vizsgált 18 és 23 éves korosztály az életmódbeli és egészséget érintő témában. Egyre nagyobb figyelmet szentelnek magukra belsőleg, és külsőleg egyaránt, ami az idősebb generáció elmondása szerint ez korábban nem volt ennyire jellemző. Ebből következik, hogy a korral fejlődve egy jó életminőség eléréséhez a különböző készítmények segítségével támogassuk szervezetünket.

Lánczi Krisztián, Varga Adrienn
Miskolci Egyetem
Ferenczi Sándor
Egészségi Technikum

Konzulens:
Juhászné Dr. Szalai Adrienn
tudományos főmunkatárs

Az elsősegélynyújtás fontossága a mindennapokban
The importance of first aid in everyday life

Bevezetés és célkitűzés:
Szeretnénk felhívni a figyelmet az elsősegélynyújtás ismeretének fontosságának, mivel bármikor, bárkivel történhet baleset. Felmértük az iskolánkban előforduló balesetek típusait, előfordulási gyakoriságát és ellátási formáit.

Módszerek:
Kijegyzeteltük az iskolaorvosi nyilvántartásban előforduló balesetek típusait, előfordulási gyakoriságát és ellátási formáit. Bemutatva a saját eseteket is, amiket mi láttunk el.

Eredmények:
A legtöbb sérülés testnevelés órán, vagy a szünetekben történő sportjátékok következtében történik. A sérülések típusa ezért jellemzően a zúzódás, repedés, törés és az agyrázkódás. Ritkábban fordul elő olyan eset, ami azonnali mentőhívást igényel. Vannak olyan ellátást igénylő esetek is, amelyek egyéb rosszullétből (pl. hasi panaszok) származnak.

Következtetés:
A balesetek ellátásánál fontos a határozott fellépés, és a mielőbbi szakszerű ellátás a sérülés típusának megfelelően.

Nagy Nelli
Kossuth Lajos Evangélikus
Általános Iskola Gimnázium
és Pedagógiai Szakgimnázium

Konzulens:
Molnárné Litványi Krisztina
biológia-kémia-pedagógia szakos
középiskolai tanár

A hagyományos kínai orvoslás hazánkban
Ép testben, ép lélek. Avagy, betegség-e a boldogtalanság?
In a healthy body, in a healthy mind. Or is unhappiness a disease?

Bevezetés és célkitűzés:
Amikor szomjasok vagyunk, iszunk. Amikor fáradtak vagyunk, aludni térünk. Hasonlóan fontos alapvető érzelmi szükségletünk is: „szomjazzuk" és „éhezzük" például szüleink gondoskodását, a „szeretve lenni" érzését. Azt, hogy elfogadnak minket. De fontos számunkra, amikor ügyesnek, hatékonynak érezzük magunkat, ezt hívjuk a kompetencia élményének Hatással van személyiségünkre, és az embertársainkkal való kapcsolatainkra, hogy megtapasztaljuk az elfogadás, a szeretve lenni érzését. Annál inkább szükség van erre, mert az iskolában, gyerektársaságokban is egyre inkább megfigyelhető a bullying jelenség, egyre több a frusztráló helyzet, ami a boldogtalanság érzését eredményezheti.

Módszerek:
Kutatási módszereim, a megfigyelés, és interjúzás mellett, kérdőívek alkalmazása volt. Az ELTE Személyiség- és Egészségpszichológiai Tanszéke által használt 2 kérdőívet (Alapvető Önbecsülés (Basic Self-Esteem) és a Feltételes Önbecsülés Skála (BSE) skálákat adaptáltam, és ültettem át Google kérdőív formátumba, majd a válaszokat osztálytársaimmal vettem fel. 32 fő 14-15 éves lány.

Eredmények:
Az alapvető önbecsülés mérésére alkalmas kérdőív válaszait, grafikonon ábrázoltam. Osztálytársaim 42%-a érzi magát értéktelennek, 36%-uk gondolja úgy, hogy nem ér annyit, mint a többiek, és 29 %-uk sok esetben megalázottnak érzi magát.
A feltételes önbecsülés mérésére alkalmas tesztnél azokat az osztálytársakat vettem górcső alá, akiknek, nagyon alacsony, illetve kiemelkedően magas volt az alapvető önbecsülése. A feltételes önbecsülés skála egy 4 fokú Likert skálán méri az értékeket. Minél magasabb pontszámot ad valaki a feltett kérdésekre, annál nagyobb a feltételes önbecsülése. A magas önértékeléssel rendelkező osztálytársaim kérdőívének a kiértékelése során nem is látunk 4-es 3-as pontszámot.

Következtetés:
A grafikonok kiértékelése után beigazolódott a feltevésem, azok a diákok, akik értékesnek tartják magukat, nincs szükségük mások szeretetére ahhoz, hogy magukat elfogadják. Elgondolkodtam azon, hogy lehetne segíteni az alacsony önértékelésű csoporton. Ehhez állítottam össze néhány „receptet", mit tehetek majd Én, ha pedagógus leszek.

Orosz Csenge, Csercsa Emese
Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda,
Általános Iskola, Gimnázium és
Pedagógiai Szakgimnázium

Konzulens:
Bóna Tímea
egészségügyi szaktanár

Z- generáció mentális egészsége, avagy mentális körkép egy lesújtó kórképről.
The Z-generation-s' mental health of the youngage group, or amentaloverview of a distressful disease (clinicalpicture).

Bevezetés és célkitűzés:

A Z-generáció (14-27 éves korosztály) mentális egészségi állapotának figyelmen kívülhagyása kihat a későbbi életre, károsítja mind a fizikai, mind a lelki egészséget, és korlátozza a felnőttként teljes életvitel lehetőségét. A mentális egészségi problémák jeleinek felismerése, a megfelelő lépések tartós pozitív változást hozhatnak a fiatal korosztály életében.

Módszerek:
Vizsgálatunk a 14-27 éves Z-generáció bevonásával történt. Kutatómunkánk anonim kérdőíves megkérdezésen és az interjú módszerén alapult. A kérdőíves adatfelvétel 4 hónapon keresztül zajlott, a mintavételben 437 személy vett részt. Az összegyűjtött adatok feldolgozását százalékszámítási gyakorisági vizsgálattal végeztük. Az interjú a miskolci B.A.Z. Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház Gyermek Pszichiátria Ambulanciáján történt, nyitott típusú kérdésekkel, amely előre kidolgozott interjúterven alapult.

Eredmények:
Vizsgáltuk a mentális problémák megjelenését a 14-27 éves Z-generáció körében, melynek a következőek: hangulatzavar, szorongásos zavar, depresszió, magatartászavar, figyelemhiányos hiperaktivitás, önértékelési zavar, testképzavar, étkezési zavar, kényszerbetegség, pánikbetegség, függőségbe menekülés, önpusztító magatartásforma, érdeklődés elvesztése, elszigetelődés, önkárosítás. Kutatómunkánk eredményei alapján a mentális problémák kiváltó kiváltó tényezői: Verbális bántalmazás érte 42 %, testileg bántalmazták 17%, iskolai zaklatás érte 66%, szexuális bántalmazásról számolt be 23%. családjában mentális vagy pszichiátriai betegről számolt be 38%, valamilyen függőséggel küzdő családtagról számolt be 58%, elhanyagoló szülői attitűdről számolt be 52%. Az interjú során felmértük a pszichiátriai gyakorlatban leggyakrabban előforduló mentális egészségügyi problémák tüneteit- jeleit, melyek a következőek: Pánikbetegség, szorongás, állandó, feszültség érzés, depresszió, fizikai tünetek, táplálkozási zavarok, függőség kialakulása. Felmértük a Z-generáció igényét a mentális egészség megőrzését segítő Diák- Lélekszíget programunkra vonatkozóan: 86% igényli, 8% nem tudja megítélni a jelentőségét, 6% nem tartja fontosnak.

Következtetés:
A 14-27 éves Z-generáció körében a mentális problémák sokasága fordul elő, amelyek a felnövekvő generáció mentális egészségére fenyegető veszélyt jelentenek.Az eddigieknél hatékonyabb össztársadalmi lépésekre van szükség. mivel a mentális problémák azéletminőséget, munkateljesítményt és a személyes kilátásokat rontó következményei milliós hazai populációt érintenek. Ilyen arányú negatív kockázat egy egész társadalom jövőjét áshatja alá! A kapott adataink is alátámasztják a mentális egészség megőrzését segítő, iskolai diák-lélekszíget programunk létjogosultságát.

Szabó Hanna, Kocsis Dorka Panna
Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda,
Általános Iskola, Gimnázium és
Egészségügyi Pedagógiai Szakgimnázium

Konzulens:
Bóna Tímea
egészségügyi szaktanár

ADHD, négy betű, ami mindent megváltoztat.

ADHD, four letters, that change everything.

Bevezetés és célkitűzés:

Kutatásunk az ADHD-val kapcsolatos társadalmi informáltságról, megítélésről, elfogadásról szól. Vizsgáltuk a társadalom informáltságát az ADHD tünetire, jeleirevonatkozóan, valamint pszichiáter szakember bevonásával felmértük az ADHD nem megfelelő kezelésének következményeit. Vizsgálatunk kiterjedt az ADHD-val diagnosztizált 14-22 éves korosztály szemléletmódjára, hogyan élik meg a mindennapokat? Vizsgáltuk, hogyan formálható a társadalom személetmódja, hogy az ADHD-s személyek több odafigyelést, törődést kapjanak!

Módszerek:

Vizsgálatunk 3 hónapon keresztül zajlott, kérdőíves felmérést, csoportosmegfigyelést, és az interjú módszerét alkalmaztuk. Csoportos megfigyelésünk a 3-22 éves korosztály bevonásával zajlott, a miskolci Tüskevár Óvodában és az Éltes Mátyás Általános Iskolában, ahol letőségünk volt feltérképezni az ADHD-s személyek kórtörténetét, viselkedését, a megjelenő tüneteket, a fejlesztés lehetőségeit. Az anonim kérdőíves adatfelvétel korcsoportos meghatározás nélkül zajlott, az adatvételben 425 személy vett részt. Az interjú a miskolci B.A.Z. Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház Gyermek Pszichiátria Gyermek Ambulanciáján történt.

Eredmények:

A kérdőíves felmérésünk eredménye alapján a társadalom 64% nem tudja, hogy mit jelent az ADHD. Kamaszkorban 70%-nak nincsenek barátai, együttműködésük ritka és korlátozott az élet minden területén, szocializáltságuk jóval átlag alatti, egyéb pszichiátriai betegségek gyakoribbak, magasabb a pszichopátiás személyiségfejlődés felé sodródás aránya, magasabb a deviancia, az antiszociális cselekmények aránya, antiszociális személyiségvonások megjelenése, függőségek kialakulása, gyakrabban lesznek kortársbántalmazás résztvevői mindkét oldalon, magasabb az idő előtti szexuális aktivitás, a promiszkuitás aránya, magasabb a kora-serdülőkori terhesség, szexuális úton terjedő betegségek aránya, nagyobb arányban kerülnek nagyszülőkhöz vagy más rokonhoz, gyakori munkahelyi problémák, munkahelyváltások, alacsonyabb életminőség.

Következtetés:

Kutatómunkánk hozzájárult a már meglévő ismereteink, tudásunk bővítéséhez, amellyel elmélyíthetjük a gyakorlati tudásunkat, továbbá a későbbiekben gyógypedagógusként fel tudunk használni a szakmai pályafutásom során. A kapott adataink is alátámasztják, az „Esély vagy sorscsapás” című ajánlásunk létjogosultságát, amely az aktivitás-és figyelemzavarral küzdő személyek életének megkönnyítését segíti. Későbbiekben szeretnénk kutatómunkánkat kibővíteni az ADHD személyek neuropszichológiai hátterének szélesebb körű megismerésével.

Natalia Mikurda
Damian Majerczyk
Physiotherapy
Academy in Tarnow

Supervisors:
Dr. Katarzyna Wódka
Dr. Marta Bibro

Influence of body weight on the shape of the feet of women over 60

Background and aim:
Excessive body weight is not only the cause of many diseases, but can also be associated with problems within the musculoskeletal system. The aim of the study was to assess the effect of body weight on the occurrence of foot deformities and abnormalities in women over 60 years of age.

Methods:
A total of 51 women aged 72.78±6.9 were examined. Height and weight were assessed, and BMI was determined. The assessment of the plantar part of the feet was performed using Podoscan 2D FootCAD. The longitudinal and transverse arches, the position of the big toe and the fifth finger were evaluated.

Results:
Normal body weight was noted in 31.37% of women, overweight in 39.21% and obesity in 29.41% of the examined women. Overweight women differ significantly from obese women with normal body weight in both the right and left foot. On the other hand, the longitudinal arch significantly differentiates obese women compared to women by being overweight and having a normal body weight in both the right and left foot. No significant differences were noted in the other parameters evaluated.

Conclusion:
In people with excessive body weight, it is necessary not only to pay attention to proper diet and increase physical activity, but also to implement an exercise program aimed at improving the arch of the feet.

Alan Senderák
Natália Hvizdošová
Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Slovakia

Supervisor:
MVDr. Natália Hvizdošová, PhD

An innovative approach in teaching anatomy using mobile devices and QR codes

Background and aim:
Knowledge of the anatomy of the locomotor system is the basis of medical knowledge for clinical subjects, especially in surgery and orthopedics. Due to the large number of concepts and Latin nomenclature, anatomy is considered one of the most difficult subjects in the medical faculties. Mobile applications and QR codes have become a common part of modern people's lives. Using QR codes containing basic information about a given structure in conjunction with questions for practicing can increase students' self-sufficiency, promote autonomous and effective learning, and reduce cognitive overload when learning in the autopsy environment. The aim of our work was to create a digital teaching aid for the study of the muscular system of the human lower limb using mobile devices and QR codes, supplemented with clinical notes.

Methods:
A set of anatomical information for individual muscles in the regio glutea, regio femoris, and regio cruris was generated. Information included distance, attachment, function, and innervation for individual muscles of the lower limb as well as clinical and functional notes. The information file was supplemented with images from the anatomical atlas. Subsequently, a QR code was generated and attached directly to a specific muscle.

Results:
After scanning the QR code with a smartphone/tablet, students were shown information about the given muscle and the related clinical notes.

Conclusion:
The functionality of the application was documented by first-year students of the Faculty of Medicine of the Pavol Jozef Šafárik University in Košice. QR codes will be beneficial not only for students but also for teachers, in the teaching process, and preparation of tests, which will achieve more effective learning and better results for students of medicine and physiotherapy.

Agnieszka Burbeło
Gabriela Aniol
Karolina Ryś
University School of Physical Education
Krakow, Poland

Supervisors:
PhD Agnieszka Kreska-Korus
Teresa Gniewek

The influence of alcohol on the symmetry of lower limb loading by body weight and balance in healthy young women

Background and aim:
Body balance is the basis for proper movement and assuming a standing position. A factor that can change the balance is alcohol, commonly used by people - especially young people, regardless of gender.
The aim of the study is to verify how alcohol affects the balance and the symmetry of lower limbs loading in healthy young women.

Methods:
The study group consisted of 12 young women (the average age was 21,17 years). The effect of alcohol on static balance and load on the lower limbs was assessed. Tests were conducted with eyes closed and open on the BALANCE4ME stabilometric platform. The procedure was performed sober and after drinking alcohol (0.5‰). Permission from the bioethics committee to conduct the research was obtained.

Results:
The symmetry coefficient of the load on the lower limbs in the studied women before and after alcohol administration increased, but this was a statistically insignificant change. The length of the COP pathway in the studied women decreases in the eyes-closed test, both sober and after drinking alcohol. The administration of alcohol increases the length of the COP pathway in the test with both eyes open and closed. These changes were statistically significant.

Conclusion:
In young healthy women, a small dose of alcohol disturbs balance, but does not cause statistically significant changes in the symmetry coefficient of body weight loading on the lower limbs. Research should be conducted on a larger group.

Dominik Brończyk
Damian Majerczyk
Physiotherapy
University of Applied Sciences in Tarnow

Supervisors:
Katarzyna Wódka
Dr. Marta Bibro

The shape of the feet and the quality of pelvic movement in gait in women of different ages

Background and aim:
Aging is a natural physiological process. The changes associated with it take place in the psychological, social and biological spheres. With age, there are changes in the functioning of various systems, including the musculoskeletal system. These changes can take place with different dynamics depending on many factors. The aim of the study is to assess the shape of the feet and pelvic mobility during free, natural gait in women of different age groups.

Methods:
The study material consisted of 51 women divided into two age groups: women in middle adulthood (mean age 48.35±6.47) and women in old age (mean age 71.64±5.58). Height and weight were measured, and BMI was determined. To assess the shape of the feet, Podoskan 2D FootCAD was used. Symmetry and mobility of the pelvis during gait were estimated using the BTS G-Sensor.

Results:
When comparing the two age groups of women, significant differences were noted in the size of the Wejsflog index within both feet and in the value of the Clark index only in the right foot. Parameters assessing pelvic mobility also significantly differentiated the examined women. Women in middle adulthood were characterized by a significantly greater range of pelvic mobility in the sagittal plane only anteriorly, and in the frontal and transverse planes on both sides of the body. The Persona correlation coefficient showed a negative correlation between age and gait symmetry coefficient ($R=0.40$, $R^2=0.17$, $p<0.00$*) and positive moderate correlations between age and pelvic mobility in the frontal plane.

Conclusion: With age, there is a tendency to lower Clarke index values, indicating a decrease in the longitudinal arch and a decrease in pelvic mobility, especially in the frontal plane. It seems that one of the key activities supporting the process of the so-called "successful aging" may be general physical activity practiced from an early age, additionally enriched with exercises activating the deep muscles within the foot.

Monika Švecová
Katarína Dubayová
Medical Faculty
University of Pavol Jozef Šafárik
Slovakia

Supervisors:
prof. Ing. Mária Mareková, CSc
doc. Ing. Katarína Dubayová, PhD

Diagnostics of endometrial cancer via metabolite analysis and machine learning

Background and Aim:
Endometrial cancer (EC) poses a significant health challenge, with early diagnosis correlating to improved survival rates. Despite this, validated screening tests remain elusive. Native fluorescence, reflecting the physiological and pathological state, emerges as a potential avenue for non-invasive diagnostics. This study aims to leverage mathematical processing of urine concentration profile to identify specific metabolic biomarkers associated with EC.

Methods: Autofluorescence of urine samples was recorded by synchronous excitation spectra (SES). with an offset of $\Delta\lambda$ = 30 nm through Perkin Elmer LS 55 luminescence spectrophotometer. The excitation range was 250–550 nm, and spectral data were processed to create a urine concentration matrix (UCM). Subsequently, the fluorescence concentration matrix, derived from the compiled spectra, was computationally transformed into a simplified representation known as the urine total fluorescent metabolome profile. Employing k-clustering and principal component analysis (PCA) methods, the spectra were analyzed to discern distinctive urine profiles associated with endometrial cancer (EC).

Results:
Utilizing machine learning techniques significant differentiation was observed in urine profiles between EC patients (n=48) and healthy controls (n=56). The altered metabolism of tryptophan metabolites in EC samples was highlighted. The identification of specific SES peaks, particularly those linked to tryptophan metabolites and NADH, provided a discernible difference between the observed groups. The machine learning model demonstrated notable specificity and sensitivity, underscoring the potential of urine autofluorescence as a non-invasive diagnostic tool for EC.

Conclusion:
The findings underscore the significance of altered tryptophan metabolism and machine learning-based urine profile analysis in detecting EC. The specificity and sensitivity achieved in distinguishing urine profiles between EC patients and healthy controls suggest the promise of integrating this non-invasive diagnostic approach into clinical practice. This research contributes valuable insights into the development of precision diagnostics for endometrial cancer.

Agata Dormus
Karolina Falisz
Karolina Ryś
University School of Physical Education
Krakow, Poland

Supervisors:
PhD Agnieszka Kreska-Korus
Teresa Gniewek

Can alcohol impact the symmetry of lower limb loading by body weight in young healthy men?

Background and aim:
One of the important indicators used by a physiotherapist in functional diagnostics is an assessment of whether the examinated person symmetrically loads the right and left lower limb with body weight. The research of the influence of alcohol on the even load of the lower limbs is the subject of many scientific studies, which is based on the performance of tests before and after alcohol consumption, with closed and open eyes. The issue of the presented scientific work is important, because alcohol is a substance commonly found in the community of adults, who rarely think about its impact on the human body.
The aim of the research is to answer the question whether alcohol affects the symmetry of the lower limbs with body weight load and balance in men.

Methods:
The research group consisted of 12 healthy young men (mean age 20. 92 years). Research was performed before and after alcohol consumption (an algorithm was applied according to which concentration of 0. 5 ‰ was expected). The COP path length and the body weight index of the lower limbs were measured with both eyes open and closed. Authors have the consent of the Bioethics Commission to conduct research.

Results:
Eye closure in young men statistically significantly affects COP path length in men. It is shortened, both in the sober test and after drinking. Alcohol consumption increased the COP path length statistically insignificantly during the test with eyes open and closed. Changes in the symmetry coefficient of the lower limb with body weight load were not statistically significant in either the closed-eye study or the open-eye one.

Conclusion:
In the research group of young healthy men, there were no imbalances and no changes in the symmetry of the lower limbs with body weight load with low dose of alcohol.

A KONFERENCIA SZERVEZŐI

Dr. habil. Lukács Andrea TDT-elnök
intézetigazgató egyetemi docens
tudományos és nemzetközi dékánhelyettes

Dr. Gyulai Anikó TDT-társelnök
egyetemi docens
általános dékánhelyettes

Guzi Barbara TDT-titkár
mesteroktató

Sipos Zsolt
intézeti ügyintéző

JEGYZET

Kiadja a

Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kara
2023